

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

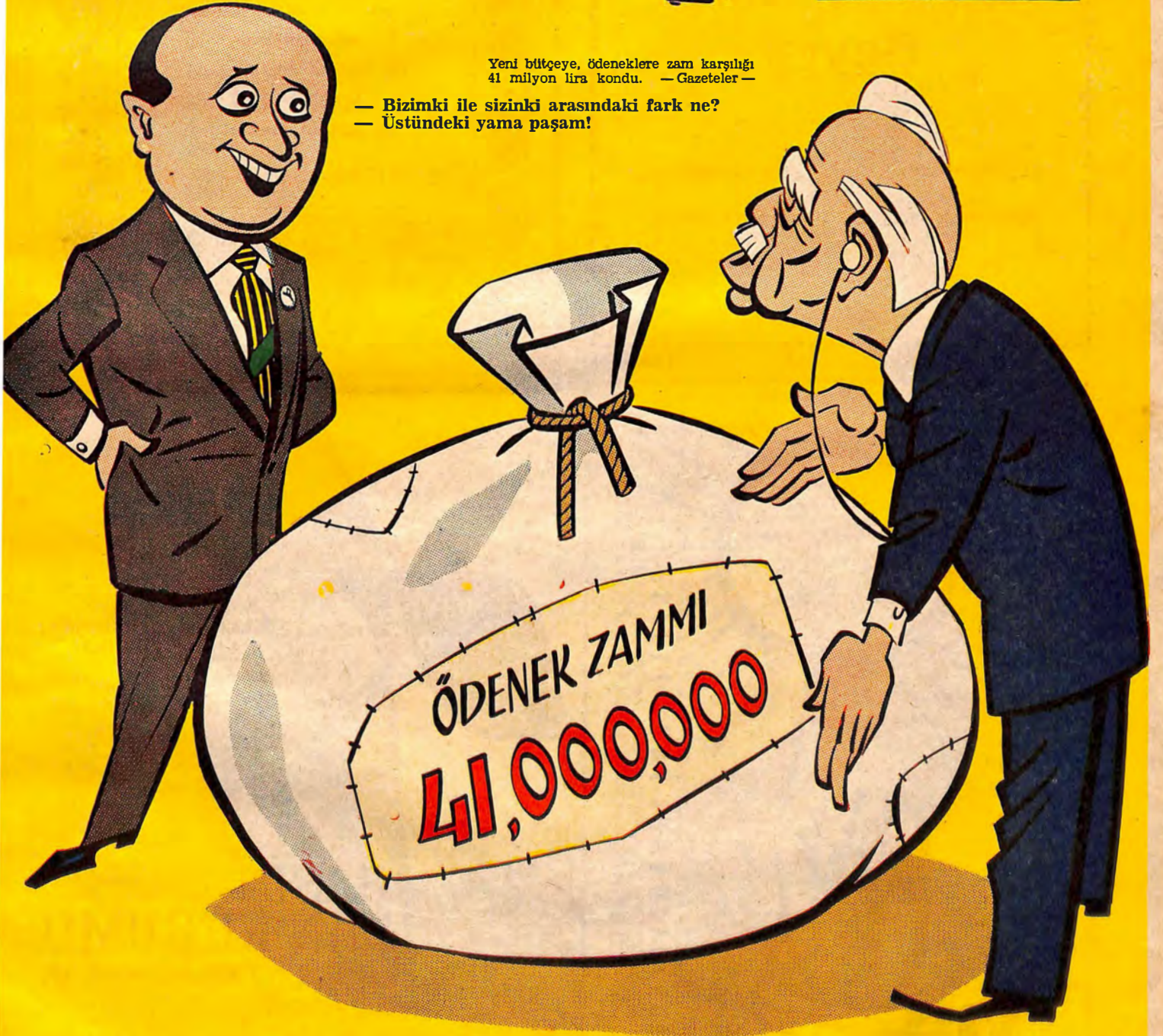
AKIHALA

Bugün
dEliLeR
sayısı

Yeni bütçeye, ödeneklere zam karşılığı
41 milyon lira kondu. — Gazeteler —

- Bizimki ile sizinki arasındaki fark ne?
— Üstündeki yama pašam!

— *Amir Rıza* —

Ak b a b a

Pek Yakında

Demir Perde Sayısı

Biribirinden güzel Demir perde karikatürleri,
Demir perde hikâyeleri, Demir perde fıkraları.

(AK—108)

BÜTÜN ZİYAFETLERİNİZ İÇİN

KONYALI

EMRİNİZDE VE HİZMETİNİZDEDİR

unutmayınız

68 senelik tecrübesiyle

KONYALI

en âlâsını hazırlar

Tel. : 27 02 02 - 27 03 03 - 27 04 04

(AK—109)

Her ay
75 Öğrenciye
2 Sene müddet ile
250 Lira Burs

OMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR

CESTİLLİ PARA İKRAMIYELERİ

VB

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basın: 4610—A—2611—110)

REKLAMINIZI
GAZETE VE DERGİLERLE
DEĞERLENDİRİN!

BASIN İLAN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLAMLARINIZ İÇİN

HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük :

Cağaloğlu, Türkocacı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Teİgraf adresi : BASINKURUMU

(Basın: 6221—111)

AKBABA

Yıl: 43 Cilt: 8 Sayı: 22 • Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ • 26 Mayıs 1965

Zenginlerimiz!

S AÇ gözümüzle Amerika'ya bakıp: «İşte özel çabanın vatani» demeyelim. Sol gözümüzle Sovyet Rusya'ya bakıp: «İşte sosyalist rejimin mutlu dünyası» da demiyelim. Komşumuz Yunanistan bile bayragını açık denizlerde dalgalandıran ünlü armatörlerinin güçlü ile dünyanın sevgisini toplamış milletler arasında... Orada, stad-yum görürsünüz, bir yunan zengininin armağanıdır. Orada öksüzlerin, kimsesizlerin, düşkünlerin bakım evleri vardır, yunan zenginlerinin bağışları ile yaşar. Orada, yunan zengininin adını taşıyan yol, meydan, okul, hastahane saymakla bitmez.

Son yıllarda, ansızın zengin düşmanı kesildi Türkiye. Kalem-lerden damlayan mürekkep, suya atılmış bir taşın ırpı-re genişleyen halkaları gibi, insan topluluklarımız arasında genişliyor bu düşmanlığı. Ahmak bir felsefe ile «Elifakr-ü fahrün» diye öğünen «Esafil-i şark» gibi, nerde ise «Züğürtlük milli gururumuzdur» diyeceğiz!

Bütün insan zekasını, bütün insan duygusunu, bütün insan gücünü, dizginleri devlet elinde yarışa koşan kamçılı rejimle kimi mutlu kılabiliriz acaba?

Bu bahtiyarları, yarın yüz yıla yaklaşan bir denemeden sonra, Sovyet Rusya'da arasak, Kremlin'de — hâlâ birbirinden ürken — bir salon dolusu insan buluruz ancak.

Gökyüzünde adam yürüten yoldaşlar, yeryüzünde henüz fırın kuyruğunda sıra bekliyor-lar...

İnsanın çalışma gücünü, barışma şevkini gemleyen bu akım, gecekondu kordonu altına düşmüş şehirlerimizde, büyük iş adamlarını yavaş yavaş kabuk-ları içinde büzülmeğe zorluyor. Zenginlerimiz, sahiden vatan-daş yüzüne bakamayacak, sahi-den duyguları nasırlanmış, kaba, bencil insanlar mıdır acaba?

Günlerce, basınımda yankı-sını beklediğimiz birkaç olayı anlatmak mutluluğu benim olsun!

Eskişehir'li Hacı Süleyman Çakır'ı tanı mısınız?.. Ben tanı-mam. Yetmiş yaşında bir vatan-daşımızmış.

Ne mi yapmış bu vatandaş?.. Binsekizyüz öğrenci alacak, elli iki dershaneli, modern bir kız lisesi...

Üçyüz bin değil, beşyüz bin değil, üç milyon lira harcıyarak! Bir el çabukluğu duyunca, haklı ve şerefli bir öfke ile kı-yametleri koparan kalem, bu

gönül zengini vatanseveri neden layık olduğu alkışlarla millet sevgisine yükseltmediler acaba?

Süleyman Çakır'ın başışı bu kadar da değilmiş. Şimdi öğre-niyoruz ki, iki milyon liraya bir öğretmen okulu da yaptırmış daha önce...

Sonra?..

Yine içinde yaşadığımız günle-rin göğüs kabartıcı bir başka olayı:

Sayın armatör Hayri Baran, Millet yapar kampanyasına, Türk donanmasına bir çıkarma gemisi armağan ederek katılı-yor. Beykoz'daki kendi tezgähla-rında yapacağı bu birbuçuk mil-yon liralık gemi, iki ay sonra de-nize indirilecektir.

Ne olurdu, bir ara, bu iş ada-mımıza söven kalem, onu öv-me şerefini de bana bırakınas-lardı...

Mayıs, sahiden bir mutlu ay bizim için: 19 Mayıs'dan 27 Ma-yıs'a kadar... İşte yine bu ay içinde, iş dünyamızın Avrupalı adamı Vehbi Koç, birbuçuk mil-yon lira bağışlamış: Eskişehirde bir «Sosyal araştırmalar ensti-tüsü» kurulması için...

tüsü» kurulması için...

Sade üç zengin başışı sekiz milyon lira... Bunun dışında, Santral Mensucat'ın, Ülker bis-küti fabrikası sahiplerinin, Şefi-zade'nin, Bizim Yokuş'un pek iyi tanıdığı rahmetli İlhami Örnekal ailesinin yaptırdıkları, binlerce çocuk yetiştiren, birbirin-den güzel okullar... Ankara'da, Ahmet Andicen'in büyük başışı ile kurulan Kanser Hastahanesi...

Bunlar, metresini bıçaklıyan seyyar köftecinin üç sütunluk başlığı, çift sütunluk resmi al-tında kaybolmuş, kırık dökük haberlerden gözümüze işlenler... Kimbilir daha bilmediğimiz, duy-madığımız, gizli kalmış ne cömertlikler, ne âlicenaplıklar var!

Biz bütün bunlara gözlerimizi yummuş, kör bir inanç içinde, ha babam çalışıyoruz: ilkokulla-rın toy çocuklarından üniversi-telerin coşkun gençlerine ve teh-likelerin en korkuncu kaynaşan sokaklarına kadar, her göze şu vatani bir çapulcular dünyası diye göstermek, her kulağa bir vurguncular vatani, bir Kırk ha-ramiler ülkesi diye duyurmak, inandırmak için!

Eğer bu Hacı Süleymanlar, eğer bu Vehbi Koçlar, eğer bu Hayri Baranlar, eğer bu Ülker Kardeşler, bu Şefizadeler, bu Örnekallar, bu Andicenler çalış-masalar, kazanmasalar ve büyük yaradılışlarına yakışır bü-yük bağışlar yapmasalar, kim ne kazanır?

Büyük bir gönül adamı olan devlet başkanımızın bunları bir şeref sofrasında toplaması ne güzel olurdu. Bunların göğüsle-rine devletin eli ile birer madal-ya takılması ne yerinde olurdu. Hele Türkiye radyolarının, ge-veze reklamlar ve meyhane şar-kıları yerine bunlarla röportaj-lar yapması hem ne güzel, hem ne faydalı olurdu...

Hürriyetlerin sınır dışı bira-kıldığı bir cehennem içinde, tok-ları açlığa, zenginleri yoksulluğa düşürmek değil, bütün milleti daha tok, daha zengin insanlar düzeyine çıkarmak.. İşte asıl is-tenecek, işte asıl özlenecek ve övüntülenecek şey... Güzellikte, bol-lukta, mutlulukta eşitliğe doğru!

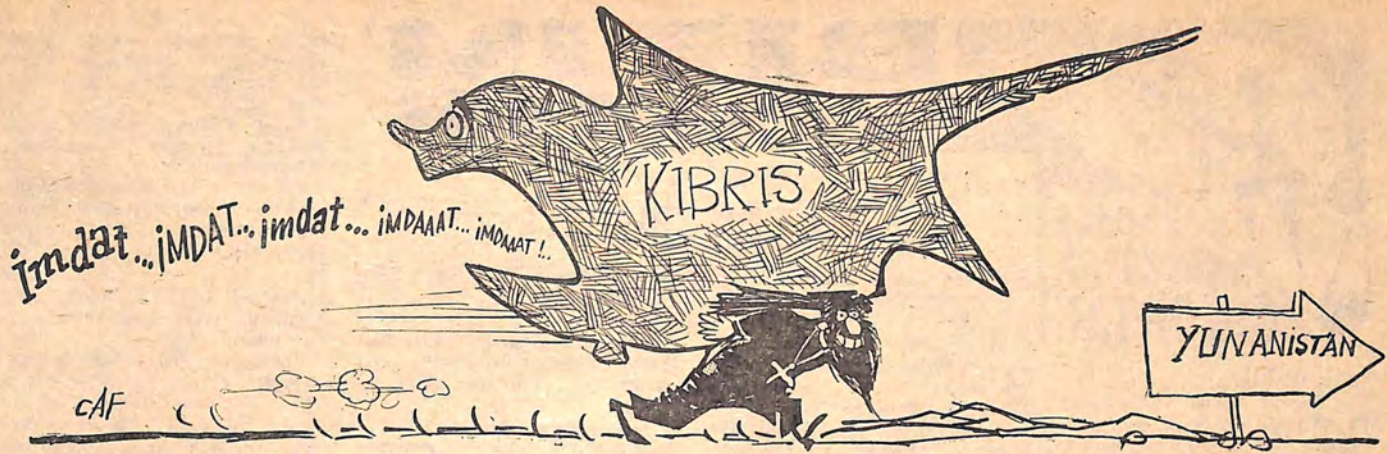
Yusuf Ziya ORTAÇ

Partilere 500 bin liradan 3,5 milyon liraya kadar yardım edilecek. — Gazeteler —

Bir eli yağda... Bir eli balda!

4

Bağıra bağıra gidiyor!..

Çünkü kendi kendilerini kontrol imkânına sahip değillerdir. Eskiden bu çeşit hastalara, çok tesiri yapması için, hastahanelerin bodrum katlarında kalın bir sopa ile dayak atarlardı. Şimdi gelişmiş tedavi metodları var. Meselâ elektro-şok..

— Allah korusun. İyiliği için de olsa, ben evlâdımı döğdüm..

— Dövmek söz konusu değil elbet.. Ama, elektro-şok şart.. Hastaya bu yapılmazsa, hastanın şifası mümkün olmadığı gibi, etrafındakilerin başlarına da binbir dert açabilir. Bunların marazı özelliklerinden birisi de kendilerini büyük adam sanmalarıdır. Aslında büyük bir cüsse içinde, yumurta kadar bir beyin taşırlar. Zart zurtları çok boldur. Ama iki saat konuşacak olsalar, on gram lâkırdı edemezler. Üzülmeyin siz efendim.. Tıp, bu gibi tezahür gösteren hastaları kısa zamanda şifaya kavuşturmak imkânına sahiptir. Dedim gibi, hastanızın iyi olmasını istiyorsanız, perşembe günü tekrar bana geliniz. Ona sekiz seans devam edecek bir elektro-şok kürü yapmak zorundayız..

Serife Hanım, enikonu üzülmüştü. Ama hastalığın tedavisi olduğu için, biraz da yüreği rahatlamıştı.

— Perşembeye mi gelelim evlâdım?.. dedi.

— Evet.. Deftere kaydedeyim.. Perşembe günü saat onbirde bekliyeceğim sizi..

Kadın, yeldirmesinin cebinden çıkardığı kâğıt paraları, Doktor Kâmil'in masasının üzerine usulca bıraktı:

— Perşembe günü saat onbir mi demiştin, doktor bey oğlum?..

— Evet hanımefendi.. Sizi bekliyeceğim..

Ve mahzun bir yüzle, ağır ağır kapıya doğru yürüdü.

Adnan VELİ

Bir ömre bedel !

İngiliz gazetelerinde — ve tabii bu arada diğer Avrupa gazetelerinde de — Uzak-Doğu'ya seyahatler için ilâullar çıkıyor. Adam başına 800 sterlinden başlayıp 1100 sterline kadar gidiyormuş.

1100 sterlin eder 3300 dolar. Bu da 40.000 lira civarında bir para.

Aklıma ne geldi biliyor musunuz?

Bizim istatistiklere göre adam başına düşen yıllık gelir 1500 lira...

Gene istatistiklerimize göre ortalama ömür bizde 33 yıl...

33 yıllık ömrümüzde yılda 1500 liradan elimize geçen para 45.000 lira civarında... Bundan, «herbirimizin 5000 lira borçla doğması» dolayısıyla 5.000 lira çıkarttık mıydı geriye kahr 40.000 lira.

Yani Avrupalıların bir seyahat parası, bizim bütün hayatımız boyunca kazandığımız paraya eşit...

Adamlar «Ömre Bedel Seyahat» diye ilân vermede yerden göğe kadar haklılar mı meğer!

Beçuanaland...

Geçenlerde gazetelerimizden biri, Beçuanaland devletinden: «Başkenti başka bir ülkede olan bu Afrika devleti» diye alaylı alaylı bahsediyordu.

Bu gibi şeylere pek gülmemeliyiz artık. Bizim de en büyük şehirlerimiz başka ülkede... Öyle ya, işçilerimizin bulunduğu Münih ve Hamburg en büyük şehirlerimizden değil mi şimdi?..

Milli kalıntı !

İstanbul ve diğer şehirlerimizdeki binalarda görülen mazoyik enflasyonuna karşılık Londra'da, kaldığım bir yola yakın zamandır, daha hiçbir binada tek bir mozayik görmediğimi söylersem inanmazsınız.

İngilizler geleneklerine çok sıkı bağlı, muhafazakâr insanlardır...

Meselâ, bir bakıyorsunuz, Churchill'in köyündeki sapasağlam evi 1500'lerden (tabii M.E. 1500 değil M.S. 1500 yılından) kalma...

Soruyorsunuz, en ünlü opera binaları 1600'lerden kalma...

Gidiyorsunuz, adliye sarayları — tabii bir tane değil ya — 1400'lerden kalma...

«Milli Kalıntı» kanunu diye İngiltere'de de buna diyorlar işte...

Kime derler ?

Churchill'in büyüklüğü, onun «Politikacı dedğin, hâdiselerin seviyesi altına düşmeyen kimsedir» sözünde özetlenebilir.

Politikacının, memleketini gerilere sürüklemesi nedir?.. Hâdiselerin seviyesi altına düşmek!

Politikacının, memleketini dünyanın gidişine ayak uydurtaması nedir?.. Hâdiselerin seviyesi altına düşmek!

Politikacının, memleketi için gerekli reformları yıllar yılı ıdrak etmesi nedir?.. Hâdiselerin seviyesi altına düşmek!

Düşük politikacı, meğer sandığımızdan ne kadar çokmuş bizde!

Geç de olsa...

Kemal Satır, Başbakan yardımcısı iken çok-teraflı NATO nükleer kuvvetinden çekilişimiz üzerine acaba Amerika falan içerler mi şeklindeki sorulara:

— Mütteliklerimiz bizi anlıyorlar, diye cevap vermişti.

Bir yandan uzlaşmalar, bir yandan yakınlaşmalar o gündenberi hayli çoğaldı...

Eh, ne yapalım, beş-on yıldır hep biz mütteliklerimizi anladık... Şimdi biraz da onların bizi anlaması çok iyi olur. Böylece devletler arasındaki münasebetler de pek arzulan «Karşılıklı Anlayış» gerçekleşmiş olur!

Reşit Aşçıoğlu

BAY RUFAT

Bay Rufat — Yolsuzluklar birbirini kovalıyor Bay Muteber...

MİLLET MALI

— Okuyoruz, duyuyoruz: Devletin mali deniz, demişler bir kere... Dal denize..

DENİZ BİTTİ

— Yüz babam yüz... Sen söyle bakalım bana işin doğrusunu!

ÇİZEN : TONEUC

— Acaba siz yüzdüğünüz için mi memleket batıyor, yoksa memleket battığı için mi siz yüziyorsunuz?

— Not alın: Bir haftalık stok da
burda var!

DELI

Herkesin bükülürken bin bir tasayla beli,
Ona haset edilir: Dimdik dolaşır deli!..
Akıldan zarar gördüm ben kendimi bileli..
Her gün başında eser bir başka kavakeli,
Kaygusuz gezer deli!..
* * *

Delidir hür yaşayan ne mutlu ki cihanda..
Odur köle olmayan paraya bu zamanda!..
Serbest konuşabilen yalnız odur her yanda:
Bağlansa bile eli, tutulamayan dili
Yalnız delidir, deli!..
* * *

Benim bu sözlerime dudak bükmeysin sakın,
Dahileri düşünün dünyada uzak, yakın:
Nice naneler yemiş şu akıllılar bakın;
Atomu keşfedene — dikilse de heykeli —
Parmak ısıtır deli!..
* * *

Tozutan bir kadınsa: Her yıl küçülür yaşı,
Her gün bir şekle girer kuaförlerde başı!..
Yetmişinde de arar genç yastık arkadaşı;
Çalar yüze pudrayı, kirpiklere rimeli,
Kendini sanmaz deli!..
* * *

Kızsa, alt etmek için Liz Taylor'u ilerde,
Koşar filimcilere(!) çatar böylece derde..
Ne yazık, kara eder alını beyaz perde:
Çırlıçıplak poz verir.. Artist olmak emeli!..
Bu da bir çeşit deli!..
* * *

Akallı dağ devirir: Okur, hababam okur;
Hep okuldan okula yirmi yıl mekik dokur!..
Öbürü, kalemile, kendine kazmaz çukur;
Gülüp alaya alır çahşkanı, tenbeli,
Keyfine bakar deli!..
* * *

Akallı gönül verir.. Bu akla kulak asma:
Kişiyi yere serer sıksa, cılız bir yosma!..
Ötekini taklit et.. Yanılıp faka basma:
Pehlivanı bağlarken ipek saçın bir teli,
Zinciri kırar deli!..
* * *

Akallı başgöz olur: Bayım güle sevine
Hürriyetini çiğner, girer dünya evine!..
Pervane gibi koşar bir mumun alevine,
Sonunda muma döner severek o güzeli!..
Böyle iş yapmaz deli!..
* * *

Akallı parti kurar, seçirtir köyden köye:
«— Haydi; giren kazanır.. Yok mu bize bir üye?»
Ötede «Aratıyor gelen gidene..» diye,
Takmaz Bölükbaşı'yı, Bilgiç'i, Demirel'i,
Bâzan düşünür deli!..
* * *

Büyük nimettir bunlar: Ne dikili bir taşı,
Ne dertli başı olur, ne aşı, ne oynası!..
Ömür boyu düşünür ne sulhu, ne savaşı:
Umursamaz dünyanın çökse bile temeli,
Ooooh.. Mutlu yaşar deli!..
* * *

Ne aile, ne geçim.. Hayatı aynı biçim..
Bundan ilgilendirmez onu iktidar, seçim!..
Ne koynunda bir âhu.. Ne boynunda bir sicim..
Neş'esiz değil ömrü.. Tatsız değil eceli..
Yok gibi varlık: Deli!..
* * *

Herkesin ocağını ne söndürür, ne yakar..
Ne Vekili etekler, ne Senatörü takar..
Bağımsız bir seyirci: «Su akar, deli bakar!»
Ama atсын çengeli, devirir her engeli
Kimi akallı deli!..
* * *

Sorumsuz bir vatandaş.. Dahası var, dahası:
Onun susturulamaz bazı haklı yuhası!..
Kaç yıl Neyzen Tevfik'in cınladı kahkahası;
«Deliye her gün bayram!» denmemiş tevekkeli!..
Keşke olsaydım deli!..
* * *

Necdet Rüştü EFE

Olimpiyat meş'alesi!

PAZARTESİ

Bir garip üçgen

Akşam gazetesi «Niçin ayrılıyordunuz?» diye bir anket yapıyor. Ve evlenip boşanmalarıyla meşhur olanlara soruyor:

— Niçin ayrılıyorsunuz?

Bu meşhurlardan Nizamettin Nazif:

— Bıkmak tek sebeptir... diye cevap vermiş.

Üstad bıktı mı, ayrılmış mı? Şimdiye kadar 14 kere ayrılmış, şimdi 15'inci eşiyle yaşıyor.

Ve 15'inci karısı hakkındaki fikirlerini de şöyle belirtmiş:

— Karımı kaynanamdan daha çok beğeniyorum.

İşte bu cümlede evliliğin sırrı yatmaktadır. Erkekler karılarını kayınalardan daha çok beğenirler. Eğer karısı kaynanası olsaydı, yani karısını boşayıp kaynanasını alsaydı, erkek, gene karısını kaynanasından daha çok beğenecekti.

Kadınların erkeklerle bir nişanlı olarak görüntüleri vardır, bir nikahlı olarak görüntüleri vardır, ve bir de kaynana olarak görüntüleri vardır.

Bir tılsımlı üçgen! Ne gariptir ki, Havva kızları bu üçgenin hangi köşesine geçerlerse bir başka türlü görünürler.

Sözün kısası: Evliliğin kusura kadınlar değil, evliliğin kendisindedir.

SALI

Allah ıslâh etsin

«Türkiye Sağır Dilsiz ve Kimsesiz Vatan Çocuklarını Koruma Derneğinde kumar oynanırken polisler basmışlar.

Eh, kusurdur, olur... diye düşünürken bakıyorsunuz altından çapanoğlu çıkıyor; çünkü Dernek bu suç yüzünden yedinci kere basılmış.

Bir, iki, üç, beş... değil yedi kere.

Bizim memleket bir sahipsiz memleket! Sağır, dilsiz ve kimsesiz vatan çocuklarını koruyacak mı diye ortaya çıkıp kumar oynatanlara karşı kanunların işlemediğine bakılırsa sahiden de sağır, dilsiz vatan çocukları pek çok.

Ünlü bir kumarbaz:

— İnsan kumar oynayan hayvandır... demiş.

Ancak Sağır Dilsiz ve Kimsesiz Vatan Çocuklarını Koruma Derneğinde kumar oynayanlara da şıgar mı bu tarîf?

Evet, insan düşünen hayvandır, insan konuşan hayvandır, insan gülen hayvandır, insan kumar oynayan hayvandır...

Ama insan bazan düpedüz hayvandır demek geliyor insanın içinden bazı insanlara baktıkça...

ÇARŞAMBA

Kurbağa bacağı

Amerika bizden kurbağa bacağı istiyormuş.

Bir zamanlar meşhur bir politikacı:

— Bizim memleket, küçük Amerika olacaktır... demişti.

Sonra bu politikacı ve arkadaşlarının elindeki gemi bir kayaya çarptı.

Küçük Amerika da olmadık; borçlu, harçlı, düzeni bozuk bir toplum olduk neticede. «Büyük Amerika'ya özenerek...

Diyeceğimiz şu ki öküze özenen kurbağaların sonunda ne

7 gün

CUMA

İmkânsız

Cici bici sinema yıldızı Ajda Pekkan ile bir röportaj yapmışlar. Tercüman gazetesinde yayınlanan bu röportajda Ajda şöyle tanıtılıyor:

«Adı ve soyadı: Ajda Pekkan. Yaşı: 18. Felsefesi: Genç ve güzel bir kız olarak hür yaşamak.»

Her şey güzel ama bu felsefeyle yaşamak bize bir parça imkânsız geliyor.

Çünkü Ajda genç ve güzel bir kız olarak yaşıyormuş. Eninde sonunda yaşlanacak, ihtiyarlıyacaktır.

Yaşlanmadan ve ihtiyarlanmadan genç ve güzel bir kız olarak yaşıyan insan görülmemiştir.

Şu halde cici Ajda Pekkan tez elden felsefesini değiştirmelidir.

Bir İngiliz:

— «Gençlik insanın başına hayatta bir kere gelir...» demiş.

Ve bir Frenk bilgisi:

— «Güzellik tabiatın kadınlara ilk verip, ilk aldığı armağandır...» demiş.

Gençliği de, güzelliği de aştıktan sonra insanlar nasıl yaşarlar?

İşte ona zamanında hazırlanmayanlar, sonunda çıkmaza düşüyorlar.

Bizim beyaz perdemizde kafaıyla değil, vücutla yaşadığı için şimdilik bu sözler yersiz gibi geliyor. Ama Akbaba gibi bir yaşlı kuş başka türlü konuşamaz ki, Yeşil Çam sokağına konsa da...

olacağı bellidir. Hani vrak vrak cenapları öküze benziyeceğim diye öyle şişmiş öyle şişmiş ki sonunda pailamış.

Şimdi Amerika bizden kurbağa bacağı istediğine göre öküze özenip de patlıyan kurbağaların bacaklarını yollıyaca ız anlaşılabilir kendisine...

Alsın da hayrını gürsün!

PERŞEMBE

Tersine işler

Koalisyonun bir derdi var: Osman Bölükbaşı! Bu Osman Bölükbaşı bir garip kul! Hem hükümetin içinde... Ve hem muhalefette... Bu sefer de kalkmış demiş ki:

— «Hükümet var, Başbakan yok!»

Peki... Buna karşılık ne söylebilir:

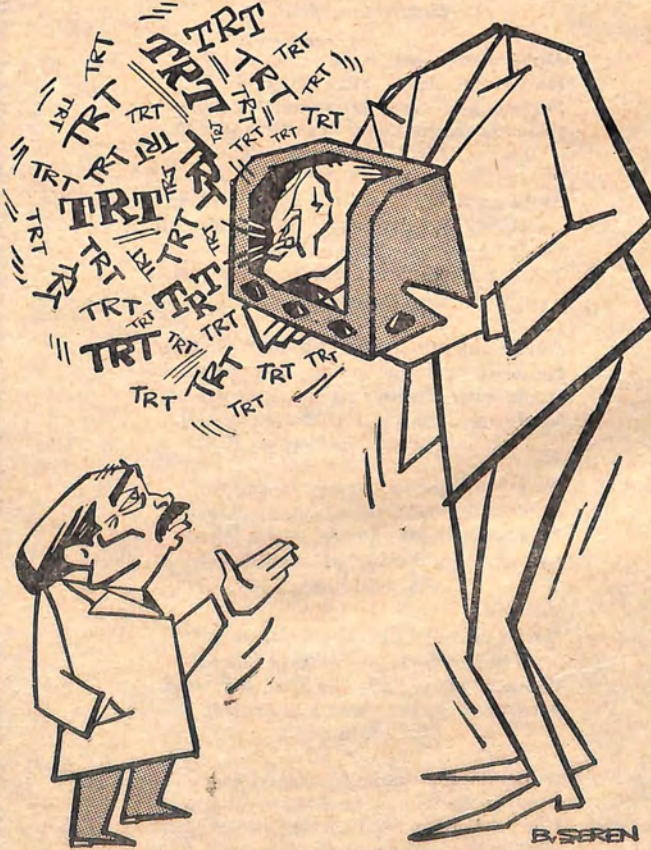
— Osman Bölükbaşı var, partisi yok!

Partisiz bir Başkan ile, Başbakanlı bir hükümet de bir araya gelirse işler böyle çorabaya döner.

Osman Bölükbaşı önce kendisine Başbakanlı hükümetin içinde partisizini ne aradığını sormalı!

Ve işine geliyorsa koalisyonda kalmalı, gelmiyorsa çekip gitmeli.

Ama «Gündüz insan gece kurt» misali gündüz muhalif, gece muvafık olarak böyle hem silahlı hem külahlı politika zaten karmakarışık demokrasimizi biraz daha karıştırıyor.

— Doktor, şunu bir muayene eder misin?..

CUMARTESİ

Altı da bir, üstü de...

Namık Kemal'in:

Altı da bir üstü de birdir yerin...

Arş yiğitler vatan imdadına! Mısırları bugünlerde daha da anlam kazanıyor. Çünkü Türk gençliği madenlerin ve petrolün millileştirilmesi için mücadele katıldı.

Bir memleketin yalnız üstüne sahip olanlar artık o memlekette sahip olamıyorlar.

Memleketin toprakaltı zenginliklerine de sahip çıkmadıkça milletler yükselemezler.

Doğu şairi:

Toprak olup gitmişlere sorarsan Ha gâvur olmuşsun ha müslüman Kimler bu dünyada eğlenmemişse Ötekinde yalnız onlar pişman diyor. Ama artık aklımıza toprak gelince yalnız ölüm gelmiyor, toprak altında çalışanlar da geliyor.

Milletimiz bir uyanış içindedir. Nereye baksanız, nereye gitseniz konuşulan, petroldür, madenlerdir, memleket meseleleridir.

Hani vatandaşlar birbirine çimdik atıp:

— Uyanın ey kardeşler!... diyecekler neredeyse.

«Uyku yarı ölümdür» derler... Uyanan milletler yarı ölümden kurtulur.

Uyanmayanlar da yaşar, ama uykuda yaşar.

Hani adam:

— Öldüm... demiş.

— İşte yaşıyorsun ya? diye itiraz edenlere de cevap vermiş:

— Siz buna yaşamak mı diyorsunuz yahu!

Türk köylüsünün yaşamayı yaşamak değil... Uyanınca yaşayacak ancak.

PAZAR

Ucuz etin yahnisi

Talleyrand'ı tanırız. Bu ünlü Fransız diplomatı için kendi eliyle bir kanun tasarısı hazırlamış. Ve yaptığı iş pek beğendiği için bizzat okumuş Talleyrand'a...

— Bendeniz bunda bir noksan görüyorum, mahkeme üyelerinin bazılarının maaş miktarlarını unutmusunuz galiba?.. demiş Talleyrand.

Kıral:

— Onlar fahri hizmet edecekler!

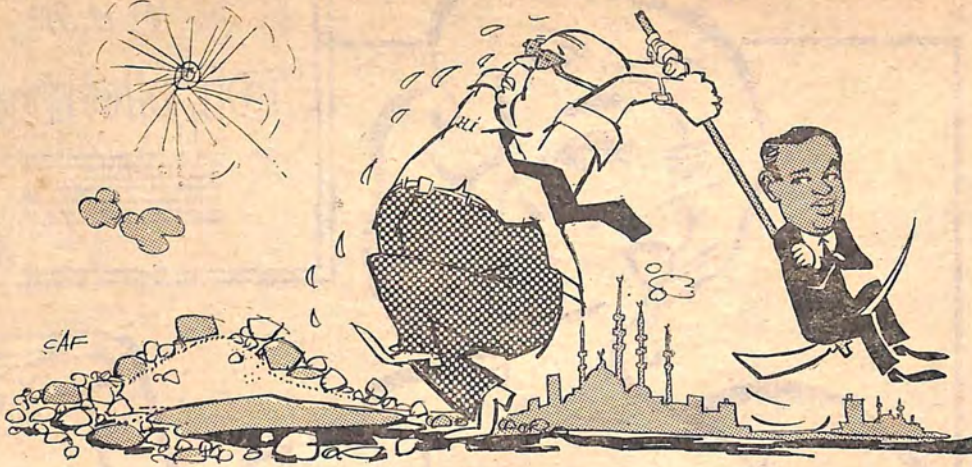
Talleyrand zarif bir reverans ile:

— Pek pahalı düşmez mi Haşmetmeap... diye cevap vermiş.

Gazetelerde ikide bir memurlara dair rüşvet ve yolsuzluklar, ve zimmetine para geçirme olayları okuyoruz.

Politika adamlarımız arasında Talleyrand'ın düşüncesine varacak kişi pek yok... Onlar daha çok 18'inci Louis gibi düşünüyorlar.

Ve neticede zararı da gene hazineye dokunuyor.

Yazısız

ÇOK tuhaf adamdır, doğrusu... O'nu dinlemek insanı müthiş yorar. Çünkü hiçbir zaman uslu akıllı lâf etmez. İş gücü kinaye, cınas, teşbihtir. O'nu dinlerken «Bu sözün mânası ne?», «Şimdi neden böyle konuştu?», «Acaba ne demek istiyor?» diye kafa patlatır, durursunuz. Söyler söyler, nihayet sustu mu kendinizi bir araba dayak yemişcesine bitkin hissedersiniz. Ama ne var ki kültürlü adamdır, güzel konuşur, O'nu dinlemeden de edersiniz. Ayrıca karakter itibarıyla, elhak, mükemmel insandır. Bilmem, ben kendisini pek severim.

Yazıhaneden içeri yine her zamanki gibi hışımla girdi. Hattâ girdi değil, atıldı diyebilirim. O haldeydi ki iriyarı gövdesi ve bitip tükenmeyen öfkesi ile kendisini tanımayanları korkutabiliyordu. Kalın, gür sesiyle bağırdı:

— Bıktım bu dostlardan, bıktım. Hepsinden şikâyetçiyim.
— Benden de mi?
— Kesme sözümü... Hele içlerinde bir tanesi var ki son davranışları ile hayal kırıklığından ve kederden beni âdetâ hasta etti. Aptalın biriyim ben:
— Allah Allah... Kim bu vefasız?

— Düşün kardeşim, düşün... O'nu öylesine severdim ki istese canımı verirdim, öl dese ölürdüm O'nun için.

Vakıa ben fakir adamım, O ise çok zengindir. Fakat bu servet farkı uzun zamanlar münasebetlerimizde zerre kadar müessir olmıyadı. Benim dertlerimle dertleniyor, ben neş'elendiğim zaman O'nun da yüzü güliyordu. Paraca sıkıntıya düştüğüm zamanlar yardımına koşuyor, fakat cüzdanını açarken öyle kibar davranıyor, bu cüzdanın içindekilerin her ikimize de ait olduğuna düşüncesini öylesine aşılama çabıyordu ki ihtiyacım olan parayı alırken zerre kadar çekinmiyordum, mahcupiyet duymuyordum. O'nun insanlığına âdetâ âşik olmuşum.

Bir zaman geldi O'na öyle bağlandım ki evimin kapısını kendisine açmaya kadar açtım. O da tereddüt etmeden girdi. O zaman biraz şımarık, bir hayli kaptırlı adam olduğuna anladım. Olmayacak şeylere karşıyordu. Bana çok defa kâhyalık etmeye kalkıyordu. Hattâ kâhyalık değil, efendilik desem de mübâlağa etmiş sayılmaz. Başkası O'nun yaptığının onda birini

Dostlar

yapsa küstahlık ediyor, derdim. Fakat doğrusu bu halleri bana batmıyordu. Hattâ sonraları tabii bile gelmeye başladı. Çünkü O'nu hergün biraz daha fazla seviyordum. O da öyle görünüyordu.

Paraca yardımı bırak, evimin erzakıyla bile meşgul oluyordu. Bir gün varil varil gaz, bir gün çuval çuval buğday gönderiyordu. Anla işte kendini benim evime o kadar yakın hissediyordu.

Düşmanı çok bir adamdı. Bilhassa bu düşmanlardan bir tanesi çok nüfuzlu, çok kuvvetli idi. Dostumu öylesine seviyordum ki bu düşmanı ben de kendime düşman bildim. Ondan zaten hoşlanmazdım, aramız olmadum bittim şekerrenkti. Fakat dostuma düşmanlığı beni büsbütün çileden çıkardı. Kendi kendime öyle niyetlendim ki, bu düşman dostuma fenalık etmeye kalktığı an kendisinden evvel ben onun karşısına dikileyim, bu fenalığı önlemek üzere ben mücadeleye atılıyım. Hattâ bu uğurda icabında öleyim. Buna hazırlandım bile. İşte dostuma olan sevgim bu derecede kuvvetli, bu derecede aşırı idi. Bunun tesiriyle gözlerim âdetâ bağlanmış, hiçbir şey göremez olmuşum.

Fakat bu bağlar günün birinde, hiç beklemediğim bir anda çözülüyordu. Bir de etrafıma bakındım ki hakikatin çiğ aydınlığı altındaki ahval bambaşka.

Dostumun etrafındaki iyicilerden, dalkavuklardan biri vardı. Haris, megaloman bücürün biri idi. Mazide aramızda pek çok şeyler olmuş, sonra barışmıştık. Daha doğrusu ben O'nu affetmiştim. Meğer O bana duyduğu kini, benim elimdeki, avucumdakilere karşı olan emellerini unutmamış. Mazide de zaten bu yüzden kavga etmiştik. Şimdi yeniden aynı şekilde tertipler hazırlıyordu.

Tabii bunlara karşı harekete geçtim.

Dâvamda yüzdeyüz haklı idim. Adalet terazisi benim tarafıma

öylesine eğiliyordu ki insanın bunu görmemesi için kör olması lâzımdı.

Benim büyük dostum haktan, adaletten başka lâf etmezdi. Şu halde bu dâvamla elbet benim tarafımda olacak diye düşünüyordum. Böylece mesele çarçabuk ortadan kalkacaktı.

Derken, aaa bir de baktım, ortada yapayalnız kalmışım. Dostum uzaklarda, başını başka tarafa çevirmiş, olmayacak şeylerle meşgul. Benimle alâkadar bile olmuyor. Hattâ bir aralık O'nu hasmıma göz kırparken yakaladım.

İşte o zaman ayaklarım suya erdi. O zaman anladım ki dostum için ben ancak büyük düşmanına karşı durduğum zamanlarda bir değer ifade ediyordum. Bana bütün yaptıkları, bütün gösterdiği güleriyüz yalnız bu sebepten, bu maksat için...

Uğradığım hayal kırıklığının büyüklüğünü, duyduğum öfkenin derinliğini tahmin edebilirsiniz. Kalkıp doğru sana geldim.

Sustu. Hiddetten yüzünün her adalesi oynuyordu. Ama bilirdim, bütün bu hiddeti yapmıyordu. İsteddiği zaman öylesine rol yapardı ki insanın aldanmaması imkânsızdı. Peki, acaba şimdi ne demek istiyordu? Birden kafamda bir şimşek çaktı. Atıldım:

— Bana bak, yutturdum sana, senin böyle bir dostun yok.

— Yani yalan mı söylüyorsun?

— Hayır, ama bu hikâyenle sen Amerika'yı ve Kıbrıs meselesini kastediyorsun.

— Nereden anladın? Sen de siyasetten başka şey düşünmezsin.

— Peki kapıdan girerken yalnız bir dostundan değil, bütün dostlarından şikâyetçi olduğuna söyledin. Bir tanesini anladık, ya ötekiler kim?

— Bir tanesi daha var ama artık ona kızmıyorum bile. İçimde kalan sadece tiksinti. Halbuki bir zamanlar onunla evlerimizi, varımızı yoğumuzu, her şeyimizi birleştirmeyi kurmuşum. Şimdi kendi saflığıma kâhkahalarla güliyorum. Bu, demin anlattığım açığöz bücürdür.

— Anladım, bu da Yunanistan...

Sustu. Yüzüne öfkeli öfkeli baktı. Gözleri çıkmak çıkmaktı.

— Seninle de iki çift lâkırdı edilmez ki, adamın lâkırdısını ağzına tıkarın, dedi ve rüzgâr gibi çıkıp gitti.

Cevat Fehmi BASKUT

OYLAR KUTUYA...

BİNLİKLER CEBE!

Oldu da bitti maşallah!

Roman yazarı

Ünlü bir roman yazarı çıldır-
mış, birkaç yıl Akıl Hastahane-
sinde kalmıştı. Artık iyi oldu-
nu anlayan doktorlar, onu has-
tahaneden çıkarmadan önce, bir
kere daha kontrol ettiler:

— Bize kısaca hal tercümeni-
zi yazınız!..

Hasta, gayet güzel bir yazı ile
kâğıdı doldurunca, doktorlar:

— Pekâlâ.. dediler, şimdi yaz-
dıklarınızı okuyunuz!..

Roman yazarı boynunu büktü:
— Mümkün değil.. Benim yaz-
mam vardır, ama okumam yok-
tur!..

Sinek ve kulak

Akıl Hastahanesinde bir deli,
hiç durmadan, eliyle kulağını
karıştırıyordu. Soranlara:

— Kulağıma sinek kaçtı, der-
di, onu çıkarmak istiyorum.

Öğüt, telkin para etmeyince,
doktorlar:

— Bir operasyonla sineği ku-
lağından çıkaracağız, diyerek
hastayı bayılttılar. Gözlerini
açınca:

— Artık kurtuldun.. dediler,
sineği çıkardık!..

Ertesi gün ne görünürl: Has-
ta sağ elinin baş parmağıyla ku-
lağını tıkararak dolasmıyor mu?
Engel olmak isteyenlere:

— Yaaa.. dedi, parmağımı çe-
keyim de sinek gene girsın, de-
ğil mi?

Koyunları sayalım

Emekli bir matematik öğret-
meni, yaz günü bir kırdan otur-
muş, o civarda otlayan koyun-
lara bakarak kâğıda bir şeyler
yazıyordu. Bunu gören bir ah-
babı sordu:

— Kolay gele, hazret.. Ne ya-
pıyorsun?

— Şu karşıda otlayan koyun-
ları sayıyorum.

— Kâğıt kaleme ne hacet? Tek
tek saysanal..

— Olmaaz.. Önce ayaklarını
sayarım. Sonra bunu dörde tak-
sim edip, kaç koyun olduğunu
anlarım!..

— Kocanızın nesi var
— Kendisini erkek sa

ABDÜLHAMİT devri büyükle-
rinden Deli Fuat Paşa'nın ger-
çek aklı aykırı işler yaptığını anla-
tırlar. Rahmetli, deliliği saraya ka-
dar akseden, söz ve jestleri Sultan
Hamid'in bile güldüğü sohbeti hoş
bir zatmış.

Yıl 1902.. Hürriyetin ilânından
önce; İstanbul - Fenerbahçe'de, tren

yoluna yakın bir bahçesi vardı. Es-
kilerden dinlediğimize göre, burada
yaptırdığı köşkü tam üç kere yık-
tırmış. Aklına esince:

— Herkesin evine benzer bina is-
temem.. dermiş; devirin şu duvar-
ları.. Saçaklarından, temeline ka-
dar süslü bir Çin köşkü yapın
bana...

Sonra, istediği yapı hayli yüksel-
mişken, gene tozutturmuş:

— Olmadı.. Boylu ağaçlar ara-
sında Çin köşkü bodur kaldı. Şöy-
le, Roma tarzında, uzun sütunlu
bir ev kurmalı..

Faşanın dediği, dedik.. Kazma,
kürek; o güzel ev yıkılmış. Amele,

D
FUA1

Yüksek atlama

Delinin biri, minareye çıkıp, tam o sırada ezan okuyan müezzini yakaladı:

— Gel, seninle spor yapalım!..
— Nasıl spor?
— Yüksek atlama denemesi.. Minarenden aşağı atlayalım!..

Müezzinde şafak atmıştı. Deliyi kandırmak yoluna saptı:

— Güzel bir fikir. Haydi, önce sen atla...

— Olmaz, sen caminin sahibisin. Önce senin atlaman gerek!.. Müezzini baktı, iş kötüye sarıyor:

— Benim için buradan atlamak iş değil.. dedi; asıl aşağıdan yukarı atlayım da, gör marifetimi!..

Ve aşağı iner inmez, müezzini bastı çığlığı:

— İmdaaa!

İngilizce öğretmeni

Zararsız bir deliye komşusu sordu:

— Ayol, beş evlâdın olduğu halde, şimdi de bir küçük İngiliz çocuğunu evlâtlık almışsın. Fazla değil mi?

Deli, gayet sakın gülümsedi:

— Senin böyle ince hesaplara aklın ermez. Bu çocuk büyüyen-
ce, bütün ev halkı ondan İngilizce öğreneceğiz!..

Hesap meselesi

Akıl Hastahanesinin zararsız delilerinden biri, yanlarından geçen bir doktoru arkadaşına gösterdi:

— Şunu görüyor musun? Ya aklını kaçırmıştır, ya da yalan-
cıdır!

— Nereden anladın?

— Bir sözü öbürüne uymuyor da ondan. Geçende bana iki kere üç altı eder demişti. Bugün de dört iki daha altı eder demez mi?

Delinin koğu arkadaş:

— O doktoru bilirim.. dedi, ne delidir, ne de yalançı. Hesap bilmez, hesap!..

doktorcuğum!..

parasını bol keseden alıyor.. Bu sefer Roma tarzında bir villâ yapmış.

Hülâsa Fuat Paşa — diğer mace-
raları bir yana — yalnız bu ev yapıp yıkmasıyla Deli lâkabına müstahak olduğunu ispat etmiş.

Bir gün, aklına esip; o zamanki

âdet hilâfına, yaya olarak Feneryolu'ndaki evinden, tâ Erenköy'ündeki Zihni Paşa köşküne kadar salına salına yürütmüş.

Manzara tuhaf: Göğsünde sıra sıra nişanlarla bir haşmetli Paşa, ter kan içinde, hababam taban tepiyor..

Bu vaziyette köşke girince Zihni Paşa koşup karşılamış:

— Maşallah.. Arabasız geldiğinizde göre, hâlâ delikanlısınız..
Deli Fuat Paşa, beyaz sakalını sıvayarak, gülmüş:

— Elbette gelirim. Kanımız pek o kadar kalmadı, ama deliliğimiz bâki!..

DÖRDÜNCÜ Murat öleli he-nüz bir yıl olmuştu. Kar-deşi Deli İbrahim büsbütün to-zutmuş, çeşitli piliç ve tavuk-larla dolu bir kümesi andıran Harem Dairesinde cariyelerle gönül eğlendirmeye başlamıştı. Genç, anadan doğma Çerkez gü-zelleriyle cünbüş yaptığı odaları samurla kaplatıyor, havuzlarda balıklara altınlar atıp kızların çırıl çıplak kışmalarını seyre-di-yordu.

Bunlar gibi daha nice şehvet çilgınlıklarına para lüzumdu. Oy-saki Sultan Murad'ın bıraktığı devlet hazinesi çoktan çekmişti suyunu.. Şimdi ne yapacaktı?

Bir gündü.. Deli hükümdar an-sızın masallarda dinlediği «Sim-ya»yı hatırladı. Aklı sıra bu işin erbabını bulduracak; bir dua, iki sihir; hazineyi altınla doldu-racaktı.

Sarayın kalın duvarlarından pek çabuk sızan bu havadis, dil-den dile yol alıp, Üsküdar'da es-ki hekim taslağı Hüsam Çele-bi'nin kulağına ulaştı. Önceleri «Sarayı Hümayun» da «Cerrah» iken, zamansız emekliye ayrılıp, yirmi akçe gibi sadaka denecek bir parayla süründürülen Hü-sam Çelebi bunu duyunca kolları sıvadı.

Aslında iyi kalbli bir kişi olan Çelebi, Hindistan'da mal mülk sahibi-yken, bir tüccar kalyonuy-la seyahate çıkmış, yolu İstan-bul'a düşüp, saygı ve huşu ile

Hilâfet merkezi toprağına yüz sürünce belâsını bulmuştu: Hin-distanlı cerrah büyük vaitlerle sarayda alıkondu. Sonra adam-çağıza itibar etmediler. Birkaç yıl geçip Hindistan'a döne-mez hale gelince, atıverdiler bir kö-şeye..

Hüsam Çelebi'nin bu yüzden kalbini büyük bir kin alevi yakı-yor, intikam ateşi kavuruyordu içini.. Bu «Simya» meselesini duyunca bütün malını, eşyasını satıp yarım okka altın tozu te-darik etti. Sonra içlerini usta-lıkla deldiği ince kiraz dallarına bu tozu yerleştirip, çubukların iki uçlarını balmumuyla belirsiz kapattı..

Sevincinden etekleri zil çalı-yordu. Bu bir deste kuru dalı eski bir Hint kumaşına sararak, o tarihte Aksaray'daki meşhur kökçü ve baharatçı Hacı Yasin Efendinin taş dükkanına koştu:

— Cevher otu alır mısın, haz-ret? Her zaman ele geçmez. Bu-nu satan da almayan kadar piş-man olur. Neyleyim ki akçeye ihtiyaç var!..

— Hangi derde devadır bu nesne?

— Onu erbabı bilir.. Yedi der-de deva olan malımı medhe gel-medim. Hindistan'da bütün has-talıklara karşı makbul ve mü-cerrep bir ottur!..

Hindistan lâfını duyan kökçü, dükkanında sıralanmış bin bir çeşitine bir mal daha eklemek

hevesiyle dalları, elli akçe gibi az bir paraya satın alıp rafın bir köşesine attı.

Dükkândan fırlayan Hüsam Çelebi, soluğu Topkapı Sarayın-da almıştı:

— Varın, şevketlü efendimize söyleyin: Altın imal eden simya ehli köleleri ferman bekler!..

Bu müjde Sultan İbrahim'i minderinden fırlattı:

— Tez, çağırın simyageri!..

Hüsam Çelebi huzura çıkınca, sarayı servete boğmanın işten bile olmadığını uzun uzadıya anlatıp, el bağladı:

— İrade buyurun.. Tecrübe-ye hazırım!..

Deli İbrahim, kendisine yeni zevk ve eğlenceler sağlayacak altınların hırsıyla:

— Ne durursun, gidi? dedi, şu anda icat eyle cevheri!..

— Başüstüne, Sultanım. Ama bazı maddeler tedariki zarureti vardır. Ferman buyurunuz da, yüz dirhem sinameki, elli dirhem gülsuyu ve kökçülerde ne kadar «Cevher otu» varsa, hep-sini alıp getirsinler!..

Hazinedar Kalfa, Kilerciler Ustası, Saray Mültezimi ve gün görmüş ihtiyarlar «Cevher otu» adında bir bitki bilmiyorlar, ama Sultan İbrahim dehşetle bağıırıyordu:

— Durmayın, kodoşlar!.. Der-hal bu otu bulmayanın kellesini vururum!..

Biraz düşünür gibi yapan Hü-sam Çelebi:

— Sultanım.. dedi, bu nesne sanırım Aksaray kökçülerinde bulunur!..

Bu sözü duyan Kapı Çuhadarı, ok gibi fırlayarak, elli akçelik dalları beş altına güç belâ satın alıp saraya getirdi. Sultan İbra-him bu kuru çöpleri, biraz ince-ledikten sonra, yere bıraktı:

— Huzurumuzda imal et al-tınları Çelebi!..

Kurnaz Hintli, hemen ocağa su dolu bir kazan koydurdu. İç-i-ne dalları, üstüne de -göz boy-mak için - lüzumsuz maddeleri atıktan sonra, ateşi körükletti. Az sonra su kaynamış, daha ön-ce içleri delik dalların baş taraf-larına sıvanan balmumları eri-yince, altın tozları dökülmeye başlamıştı. Kepçeyle karıştırı karıştırı altınları iyice boşaltan düzme simyager, Padışaha dön-dü:

— Buyurun Sultanım.. Nazar edin kazan dibindeki cevhere!.. Hem billâhi yirmi dört ayardır!..

Suya başını sokacak kadar ka-zana eğilen Deli İbrahim, dipte parlayan bir külçe altını görün-ce, sevincinden kâhkahalar at-maya başladı. Harem Ağalarını yumrukluyor:

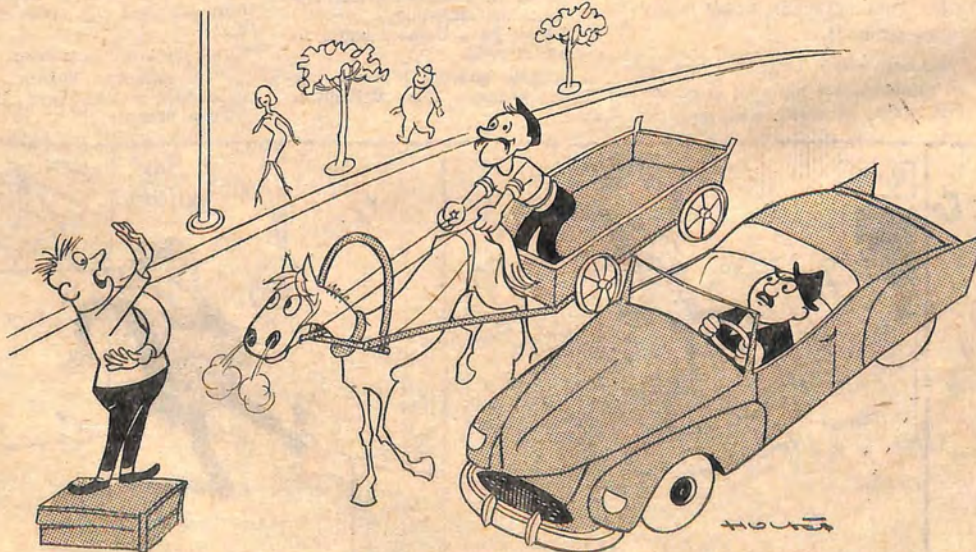
— Daha fazla cevher otu teda-rik edin, daha fazla... Ve illâ vur-urum cümleminizin başını, diyor-du!..

Gerçi altınlar mihenge vuru-lup tam ayar olduğu anlaşılmış, ama İstanbul'da bu bitkiden bir dal bile bulunamamıştı. Büsbü-tün zıvanadan çıkan Deli İbra-him bu sefer Hüsam Çelebi'yi tartaklamaya başladı:

— İcad eyle şu nebatı.. Billâh senin de keserim başımı!..

— Bendenizi idam etmekle murat hasıl olmaz Sultanım!.. Bu ağaç Hindistan'da yetişir. Eğer mutlak lüzumsa, köleniz bu yaşımda yollara revan olur, hasta halimde Hindistan'a gidip mebzul miktarda getiririm!..

Bir akıl hastalıkları doktoru: «Deliler sosyal hayata karışmalıdır» dedi.

— (Arabaya) Sen geç!.. (Otomobile) Sen dur!

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Abone bedeli: Yıllığı 50 Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıl-lığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak mas-rafa ayrıca alınır.

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul

İLAN FİYATI: Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiyatı: 100 kuruştur.

Bu olayın arasından on bir ay geçmiş, tam altmış bin altınla Hindistan'a gönderilen Hüsam Çelebi'den haber çıkmamıştı. Basra'dan gelen Vali mektubunda Çelebi'nin bindiği kalyonun Hint toprağına vardığı, bütün ailesiyle karaya çıkan düzenbazın bir daha görünmediği yazılıyordu.

Soruşturma sonunda Hüsam Çelebi'nin, altın tozu bulabilmek için Üsküdar'daki küçük evini sattığı öğrenilmişti. Meseleyi iyice anlamak isteyen Sultan İbrahim'in aklı başına gelir gibi oldu. Kıyafet değiştirip Üsküdar semtine geçti. Bir derviş kılığında, kurnaz tilkinin mahallesinde başladı sorgu suale. Padişahın nasıl dolandırıldığını yediden yetmişe duyan halk alay ediyor, defe koyuyorlardı Deli İbrahim'i..

Padişah dönüştü, Topfaşı Timarhanesinin önünden geçerken, avluda birçok delinin toplamı bir deftere isimler yazdıklarını görüne, merakla yanlarına sokuldu:

— Ben bir dervişim.. dedi; garibime gitti, ne yazarsınız böyle!

Delilerin elebaşısı cevap verdi:

— İstanbul'daki, gelmiş geçmiş, bütün delilerin adlarını yazıyoruz. Senin anlayacağın defterini tutuyoruz mecnunların!..

— Yaaaa.. Kimmiş İstanbul delileri?

Sultan İbrahim, şöyle bir göz atınca, kendi adını en başta görüp, hayretle sordu:

— Padişah deli midir ki, deftere geçirmişsiniz?

— Hepimiz düşündük taşındık, karar verdik: Delidir, hem de zır deli!..

— Nereden anladınız delirdiğini?

Deliler gültüstüler:

— Sen ne söylersin Derviş Baba? Yalnız biz değil, bütün şehir halkı anlamıştır mecnun olduğunu!..

— Ne kâr işlemiştir Padişah?

— Daha ne yapacak? Hazinesinin tam altmış bin altınını bir Hintli sahtekâra kapırdı!.. Aklı sıra, simya ile altın yapacaktı!.. İşte herifçi oğlu alıp kaçtı paraları!..

Padişah, biraz düşünüp, sordu:

— Ya bir gün gelirseee?..

Delilerden, elebaşısı, defterle kalemi dervişe uzatarak şu sözlerle cevap verdi:

— Altmış bin altını kıvrıdığın halde Hindistan'dan geri dönersen, Padişahın adını siler, onun adını yazarız delilerin başına!..

Necdet Rüştü EFE

✱

Tavuğa nasıl anlatmalı?

Bir akıl hastası, nerede tavuk görürse, canavarla karşılaşmış gibi, buca buca kaçıyor. Bunun nedenini soranlara kendisinin arpa olduğunu ve tavuğun da onu yiyeceğini söylüyor.

Bir usta sinir hekimi, günlerce emek verip dil dökerek bir insanın asla arpa olamayacağını anlatmış, güya hastayı akıllandırmıştı. Buna sevinen doktor:

— Şimdi anladın mı arpa olmadığımı? dedi; artık korkusuzca gezebilirsin.

Sevinen deli, tekrar düşünmeye başladı:

— Evet, ben arpa değilim. Ama bunu tavuğa nasıl anlatmalı?

— Bu mu?.. Kendini otomobil sanan hasta... Bak, yedek lâstiğini sırtında taşıyor!

Trenler!

Avusturya'da, Viyana - Salzburg treninin bir kompartımında, biri İngiliz, biri Amerikalı ve Avusturyalı toplanmış, konuşuyorlardı. İngiliz:

— Doğrusu, dedi, buradaki trenler çok şairane bir şekilde yol alıyorlar, insan tam mânâsıyla manzaradan zevk duyar. Ah, nerde bizde o romantik hava kalmadı, maziye karıştı. Trenlerimiz o kadar çabuk gidiyorlar ki telgraf direkleri zindan parmaklıkları gibi görünüyor.

Avusturyalı, kızdı, fakat memleketine has nezaket ve kibarlığı buna itiraz etmesine müsaade etmedi.

Bunu duyan Amerikalı attı palavrasını:

— Bu da sürat mi sanki?.. Bizdeki trenler o kadar hızlı gidiyorlarki, kilometre taşları size beyaz bir duvar gibi görünür.

Biraz sonra tren bir istasyondan geçti. Âdet üzere bütün gar personeli sıralanmış, başta gar

şefi, treni selâmlıyordu. Amerikalı:

— Buraları ne şirin, ne güzel yerler! Durmadığımız halde bizi törenle karşıyorlar..

Viyanalı yolcunun sabrı tükenmişti:

— Yanılıyorsunuz, daha dikkatli baksaydınız, sıralanan istasyon personelinin trenimizde bulunan içi sigortalının doktoruna dillerini çıkarıp gösterdiklerini görürdünüz. Doktor dönüştü reçetelerini pencereden atacak. İşte sürat dediğin buna derler!..

F. Piringer

Galata P.K. 907 İstanbul

Hassas radyo

Bir kış gecesi nahiye merkezindeki mutat memurlardan Nahiye Müdürü, öğretmen, ilkokul

müdürü ve orman memuru oturup konuşurlarken söz radyolardan açılıyor ve her biri radyosunun hassasiyetinden bahsediyor. Esasen birbirinden pek farklı olmayan toplantıya mensup kimselerden ilkokul müdürü:

— Benim radyom o kadar hassastır ki kısa dalgasını açtığı zaman evin içinde herhangi birinin yürüyüşünden meydana gelen sarsıntıdan kendi kendine istasyon değiştiriyor, diye radyosunu metheder.

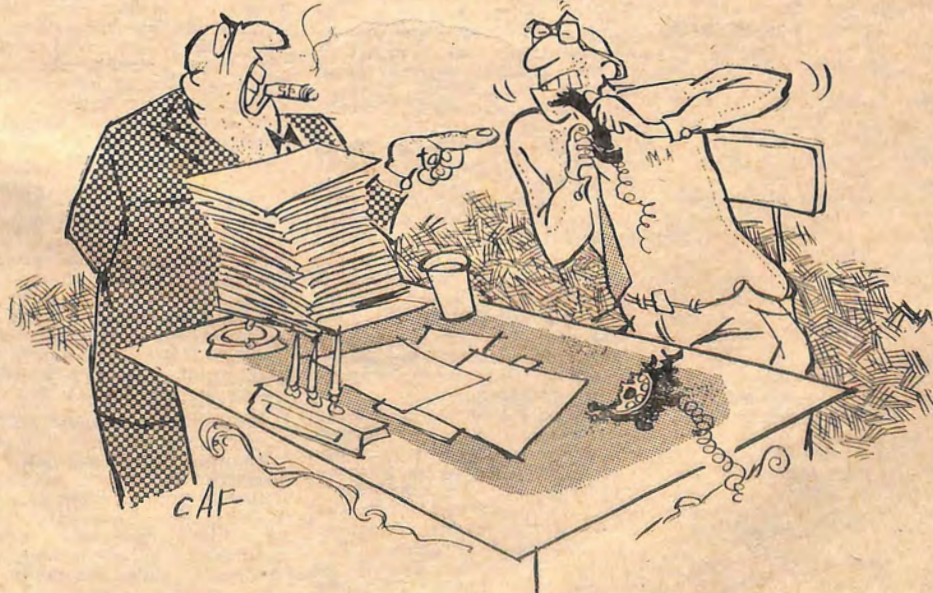
Biraz önce toplantıya iştirak eden karakol kumandanı onbaşı söze karışarak:

— O da bir şey mi? Benim bir radyom var kısa dalgasını açıp da saçımı taramaya başladım mı? Çarttttt, Çartttt... diye tarama saçlarım gidiş gelişinin sesini aynen alıyor. Onun için rahat dinleyebiliyim diye saçımı diğer odada tarıyorum ama yine de parazit yapıyor.

Ahmet Aras

Zabıt Kâtibi Ermenek-Konya

Memurlar: «Yarı aç çalışıyoruz» dediler... — Gazeteler —

Müdür — Şu telefon yemekten ne zaman vazgeçeceksin Mehmet efendi?..

O gün de okula, Askeri Okullar Müfettişi olan bir paşa gelmişti. Kimya dersine paşa bizim sınıfa girdi, arkasında müdürümüz, daha da başka subaylar...

Kimya hocamız:

— Dikkaaaat!.. diye bağırınca hep birden rap diye ayağa kalktık.

Paşayı görünce bütün arkadaşlar şaşır kaldı. En çok şaşırana da bendim. Olur şey değil, paşa tıpkı tıpkısına bana benziyor, daha doğrusu ben ona benziyorum. İnsan birbirine benzerse, işte ancak bu kadar benzer. Daha önce söylediğim gibi, ben o zaman yaşımdan büyük gösterirdim, topluca tombalak bir delikanlıydım. Paşa da tıpkı tıpkısına benim gibi, kısarak, tombalak, yankıları al al, yaşımdan çok genç görünen bir adam. Sanki aramızda on yaş varmış, ağabey kardeş gibiyiz.

Paşa yanıma gelip de, şu olacağı bakın, bana bir şeyler sormaz mı!..

Hocaya:

— Ne anlatıyordunuz? dedi.

Kimyacı:

— Hamızı kibritin istihracını anlatıyordum, deyince paşa bana döndü:

— Kalk bakayım...

Parmağı göğsüme uzanmıştı. Derste bir şey sorulunca her zaman yaptığım gibi:

— Ben mi efendim? dedim.

Paşa:

— Sen, sen!.. Evet, sen! dedi.

Kalktım.

— Söyle bakayım, hamızı kibrit nasıl istihrac edilmiş?

— Hamızı kibrit mi efendim?

— Evet...

— İstihracı mı efendim.

Paşa sert:

— Evet, evet!.. dedi.

Geçmiş zaman bir şeyler söyledim ama, söylediklerim, hamızı kibritin istihracıyla hiç de ilgili değildi. Anlattım, paşa dinledi.

— Sonra? dedi.

— Ben mi?

— Tabii sen!.. Karşımda senden başkası var mı? Sonra?

— Sonra, bu kadar efendim, dedim.

Kimyacıya dönlüp sordu:

— Anlattıkları doğru mu?

İşte şimdi şapa oturdum. Söylediklerimin hepsini atmıştım.

Kimyacı, paşanın bilip bilmediğini sezebilmek için bir süre gözlerinin içine baktıktan sonra, ölü bir sesle:

— Doğru... dedi.

Paşa, bana:

— Daha iyice pişirememişsin, dedi, kemikli ediyorsun. İyice pişir! Sevincimden:

— Başüstüne paşam! diye bağırdım.

Paşa kapıya yönelince, kimyacı bir «dikkaaaat!» daha çekti.

Paşa gittikten sonra kimya hocamız:

— Allah Allah... dedi, paşa akrabam mı?

— Hayır efendim...

— Tevekkeli insanlar çift yaratılmış demiyorlar, amma da benziyorsun... Ben de seni Paşa'nın akrabası filân sanmıştım.

Kimya öğretmeninin benim saçmalarına, Paşa sorunca «Doğru» demesi demek bundanmış.

Akşam olmuştu, yoklama borusu çaldı. Orta bahçeye dizildik. Omuz Tahsin:

— Beş şavuuu!.. diye bağırdı.

Nöbetçi efendi kim olursa olsun, ona başsavuş derdi.

Koşup gittim.

— Beş şavuuu!

— Buyur yüzbaşım...

— Tramfetaara şaldı mı?

— Çaldı yüzbaşım...

— Heb şıralar yandı mı?

— Yandı yüzbaşım!

— Heydi yellâh...

Yoklamadan sonra yemekhaneye girdik. Yemek yenildi, herkes ders-hanelere çekildi. Bir saat dersanelerde «mütalâa» vardır. Sonra yat borusu çaldı. Ben o gün hep mutbaktaydım. Koğuşa götürüleceğim karavana hazır. Karavanayı geceyarısına yakın koğuşa götürmeliydim. Çünkü ancak o saatte ortalıktan elayak çekilir, nöbetçi subay da yatar. Ama ertesi sabah hamam sırası bizim koğuştaydı. Çok erkenden kalkıp hamamda kurna, havlu, tas kapmalıyız. Hamam günü bizim tayfanın işbölümü vardır. Boru Burhan hepimize kurna ayırır, Zil Kemal'e Çengel Şahin havlu kapar, Kandil Salih tas kapar, ben de hepimiz için nahn kaparım.

Ertesi sabah erkenden hamama kalkacağımızdan, koğuşa karavana götürmek için geceyarısını beklemedim.

Ben mutbaktayım. Arkadaşlar koğuşlara gittikten bir saat kadar sonra şambaba karavanasın kuluplarından iki elimle tutup mutbaktan çıktım. İlk şambaba karavanasını koğuşa çıkaracak, arkadan da mutbaktaki ciğer kavurması, böbrek, yürek kızartmalarını taşıyacaktım. Omuz Tahsin nöbeti Balyoz Hakkı'ya devretmiş olduğu için, Hakkı yüzbaşı elimde karavanayla görecekti diye ödümlü patlıyordu. Koridorların köşebaşlarında, merdivenaltlarında siper alıp etrafı kolaçan ediyor, görünürde kimse yoksa, ses soluk duyulmuyorsa ayaklarının ucuna basarak yürüyordum. Koridorun ucunda bir karaltı görsen, o karaltı çekilene kadar bekliyordum.

İkinci kat koridorundan merdivenlere çıkacağım sırada, açık bir kapıdan içeride elektrik yandığını gördüm. Burası her zaman kapalı durur, müfettiş, misafir filân gelirse bu kısımda kalırdı. Biz talebeler o koridordan işlemezdik. Ben o gece, her zamanki merdivenlerden değil de, kimseye görünmiyeyim diye oradan gelmiştim.

Evet, bir başka merdiven, bir nemece sapacakken öbürüne sapsak bile insanın hayat yolunu değiştiriyor. Eğer ben o gece, her zaman işlediğimiz merdivenden çıksaydım, sabıkası iki yüzölçümüş Paşazâde olmayacaktım da, belki bugün bir general emekli olacaktım.

O sırada, koridorda bana doğru yaklaşan bir ayak sesi duyurdum. Çocuklar çoktan koğuşlara çekildiklerine göre, bu gelen subaylardan biri olacaktı. Hem de gıcırtilı bir ayakkağı sesi... Balyoz Hakkı'nın körüklü rügan çizmeleri hep böyle gıcırda. Ne yapacağımı, ne yana kaçacağımı şırdım korkudan. Ayak sesi gittikçe yaklaşıyor. Gıcır gıcır... İşte ben o şaşkınlıkla, dışarı ışık sızan aralık kapıdan içeri daldım, salona girdim. Kapıyı da yavaşça kapadım.

Salondan bir odaya geçiliyordu; o odanın da kapısı açık: İçerden müthiş bir horultu yükseliyor. Ben önce bu sesin uyuyan bir insan horultusu olduğunu anıyamadım. Çünkü bu horultu, sanki kırk kişinin birden, bir orkestra seffinin işaretiyle uygun olarak tempoya horlamasına benziyordu. Horlama yavaş yavaş yükseliyor, yükseliyor, kreşendo'ya yükseldikten sonra, kapağı atmış buhar borusu gibi müthiş bir «puff!..» boşalmasıyla

TEK DELİK

«pıssss!..» diye ısıklanarak söniyor, sonra yeniden horultu kreşendosu başlıyordu.

Kulağım kapıda: Koridordan gelen o gıcırtilar gittikçe büyüyerek kapının önüne geldi. İçerden duyulan horultuya, dışardan gelen gıcırtila da karışınca orkestra tam oldu. Gıcırtilar kapının önünden geçti, merdivenleri çıkıp uzaklaştı, duyulmaz oldu.

Bir zaman daha öylece bekledim. Balyoz Hakkı, merdivenden çıktığına göre koğuşlara gitmiş olacaktı. Epiy bir zaman burada beklemeliydim ki, Balyoz Hakkı da koğuşları gezip yatmaya gitsin.

Orda beklerken, salonda ne var ne yok diye bakınıyordum; bir de baktım, salonun ortasındaki sandalyenin arkasına bir paşa ceketi asılmış. O gün kimya dersinde bizim sınıfa giren müfettiş paşa, elbiselerini salonda bırakmış, yatak odasına geçip uyumuş. Salon kapısını da nedense açık bırakmış, belki de kapamayı unutmuş.

Elimdeki şambaba dolu karavanayı yavaşça yere bıraktım, horultunun geldiği yatak odasına yöneldim. Paşa uyuyordu karyolada. Ama kendi horultusundan nasıl uyanıyordu bilmem. Yedi mahalle insanını uykusuz bırakacak bir horultuydu. Belki de paşa kendi horultusuna alışmıştı; bir an horlamasa, sessizlikten ürkip uyanıverecek. Horultusu kreşendoya çıkarken, üstündeki battaniye de bütünüyle belki bir karış yükseliyor, yükseliyor, battaniyenin altındaki göbek bütün heybetiyle belli oluyor, sonra paşa «puff!.. Pıss!..» sesi çıkararak solugunu salıverince, sönen balon gibi battaniye birden iniyordu.

Bir süre seyrettim. Paşa, top atılsa uyanacak gibi değildi. Salona döndüm. Paşanın elbiselerinin yanına gittim. Apoletindekin yıldızlar, yıldızlar, sırmalar, pantolonundaki kırmızı zırh gözlerini aldı. Paşanın apoletlerini ellemeye başladım. Aradan bunca yıl geçti, hâlâ bunu neden, niçin yaptığımı bilemiyorum. Ben de paşa olmak istiyordum, olacaktım da... Belki bu istek içimden beni zorlamıştı böyle yapmaya, bilemiyorum.

Nasıl olduysa birden, paşanın elbiselerini giymek aklıma geliverdi. Paşaya benziyordum. Bir de elbiselerini giyersem, koğuşlara girer, arkadaşları korkutur, sonra da onlarla alay ederdim. Hemen elbiselerini oracıkta çıkarıp, paşanın elbiselerini giydim. O anda yatak odasından paşa çıkıyorsa ne olur diye düşünmek hiç mi hiç aklıma gelmemişti. Koğuşlardaki arkadaşlarla biraz alay edip, yine paşanın elbiselerini yerine koyacaktım.

Arkadaşlar tanımasınlar diye paşanın şapkasının güneşliğini iyice gözlerimin üstüne indirip yüzümü kapadım. Karavanayı sandalyenin üstüne, çıkardığım elbiseleri de sandalyenin altına koyup koridora çıktım. Ortalıkta çıt yoktu. Koğuşların bulunduğu koridora sapınca çocukların gürültüsü gelmeye başladı.

O zamanlar paşalar mutlaka baston taşırlardı. Kırk yıl albay kâhp emekliye ayrılma baston taşıyamaz

da, bir albay paşa olduğu gün eline bastonu alırdı.

Elimdeki paşa bastonunu yere hızlı hızlı vurarak yürümeye başladım. Uzaktan beni gören çocuklar:

— Paşa geliyor ulan, paşa, paşa!.. diye fısıldaşarak koğuşlara kaçıştılar.

Okulun planını anlatayım ki, iyice gözünüzün önüne gelsin. Okul, büyük bir dikdörtgen. Bu dikdörtgenin ortası bahçe. Bahçe cepecevre çevrili. Üst kat, boydan boya hep koğuşlar.

Bir anda «Paşa geliyor, paşa geliyor» sesleri bütün koridorları doldandı. Bastonu taklatarak ağır ağır yürüyordum. Paşa olduğuma göre öksürmem de gerekliydi ama, paşa öksürüğü kolay iş değil, arkadaşlar sesimden tanırılar diye öksürmüyordum. Koridorlardan kaçan kaçana... Koğuşların kapısında dikilip bakıyorum, tıs yok... Aman ne keyifli oluyor. Sabahleyin arkadaşlara, geceleyin koğuşları tefteş eden bendim diye söyliycek olsam hiçbir inanmaz. Çocukların hiçbir dalgayı cakmadığına göre, paşaya iyiden iyice benzediğime inanmıştım. Bizim koğuşun kapısından daldım. Hepsini yataklarına girmişler ama, pusidelerin — yatak örtülerine puside derdik o zaman — altından bana bakıyorlar, gözleri fıldır fıldır dönüyor. Şapkanın güneşliğini burunum üstüne kadar çektiğimden beni tanımalarına imkân yok. Çengel Şahin'in yatağının yanına geldim.

Ranzanın üstünde Şahin, altında Boru Burhan yatıyor. Şeytan diyor ki: «Oğlum Ferit, bu fırsat her zaman eline geçmez. Hazır paşa bastonunu eline almışken, şu Boru Burhan'a, Çengel Şahin'e vur bastonu, indir kafalarına, kafalarına... Battaniyenin altına tesbih böceği gibi kıvrılsınlar. Vur bastonu, paşa dayayı yesinler de akılları başlarına gelsin... Neye uğradıklarını şaşırırlar. Seslerini de çıkaramazlar. Paşaya ne diyebilirlermiş... Yedikleri dayak yanlarında kâr kalır.»

Şeytan böyle diyor ya, nasıl olsa az sonra benim numaramı öğrenecekler. Onlar cakmasa bile dayanamam kendim söylerim, söylememesim tadi yok. O zaman ne yaparım, bunların elinden kurtulunmaz.

Bastonu kaldırdım, kaldırdım, handiyse Boru Burhan'ın kafasına indiriyordum ki «içimden uyma kör şeytana!» diyip yürüdüm. Arkamdan Zil Kemal'e Kandil Salih'in fısıldaşmalarını duydum:

— Paşanın koğuşları gezdiğinden yüzbaşının haberi yok galiba... Olsa beraber gelirdi arkasından...

— Yahu haber verelim...

Asıl bastonu kafalarına yemesi gerekenler işte bunlar. Bak sen şu hergelelere, «Paşa koğuşları geziyor efendim» diye haber verecekler de Balyoz Hakkı'nın gözüne girecekler. Ben, onların fısıldaşmalarını duyunca adımımları açtım. Daha hızlı gideceğim ama, ayıp olacak diye düşünüyordum; koğuşları tefteş çıkan paşa, arkasından biri kovalıyormuş gibi koşar mı hiç... Paşalığın şanına yediremedikini bırakın, çocuklar dalgayı çakacaklar.

(Devamı var)

TARASKONLU TARTAREN

Alphonse Daudet'den II
Resimleyen: BÜLENT SEREN

127

127 Artık şüphe yoktu. Bu gelen aslandı... Hem de çok yakına gelen bir aslan! Çabuk, çabuk, pusuya!.. Kaybedilecek vakit yoktu. Tam bulundukları yerin yanında bir tarihî türbe vardı ki, ses onun arkasından geliyordu. Tartaren sevgili prensini ve devesini unutarak koştu, hemen bir pusu aramaya koyuldu. Prens buna engel olmak istediye bile, Tartaren kahramanlığı yalnız kendisine kazandırmak kararındaydı. Maamafih, bu ölüm kalım yolculuğuna çıkarken, ne olur ne olmaz kaydı ile, şişkin cüzdanını prene emanet etmekte tereddüde kapılmadı. Ve kahraman Tartaren pusuya yattı.

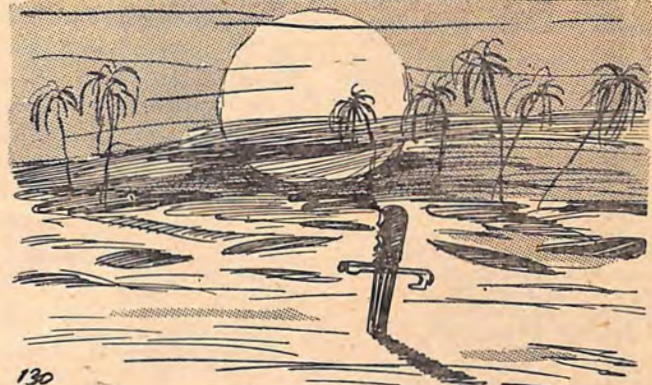
128

128 Türbeden belki yüz adım ileride, aşağı yukarı kurumuş bir derenin kenarında, akşamın alaca karanlığı içinde ürperen küçük bir Zakkum ormanı vardı. Tartaren işte orada, kitaplarda okuduğu avcılar gibi, yere diz çökerek, tüfeği elinde ve kocaman av bıçağı önündeki kuma saplı olarak beklemeye koyuldu. Gece oldu. Tabiat pembeden mora, sonra mordan koyu bir maviliğe girdi, görünürde derenin kuru çakıl taşları ortasında parlayan bir avuç su birikintisi kaldı. İşte bu birikinti, vahşi hayvanların sulandıkları yer olsa gerek! Tartaren avını heyecanla beklemeye koyuldu.

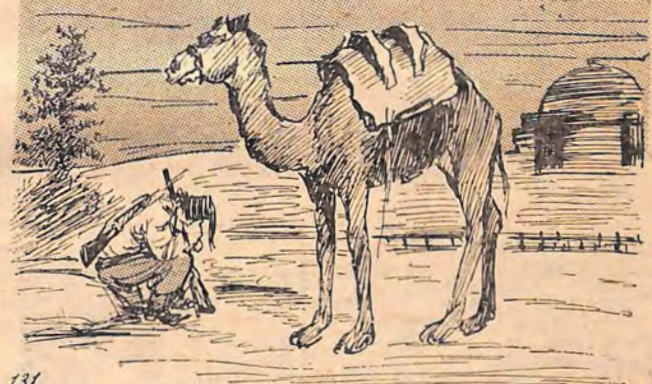
129

129 Tartaren çok heyecanlı idi Zavallı adamın dişleri birbirine vuruyordu. Yere saplı olan av bıçağının kabzasına desteklediği tüfeğinin namlusu, Tartaren titredikçe, takır takır takırdıyordu. Gerçi kahramanlar korkmamalıydılar ama Tartaren bir aslan sürüsü karşısında bu felsefeyi yapamazdı. Evet, Tartaren korktu, bütün gece korktu. Ama dayanmasını bildi. Fakat kahramanlığın da hududu vardı... Bu heyecan içinde, derenin kurumuş yatağında birdenbire bir ayak gürültüsü, bir taş yuvarlanması işitince, zavallı Tartaren yerinde hoplayıverdi. Karanlığa keskin keskin baktı.

130

130 Baktı ama, korkudan elindeki tüfeğin tetiğine birkaç defa dokunması da aynı anda oldu. Karanlığın içinde rastgele gümlen birkaç el silâh sesi ve ardından tabana kuvvet kaçan Taraskonlu'nun gölgesi, sonra da sapladığı kumda yapayalnız unutulmuş bir bıçak... «İmdatıma koş, prens... Aslan! İmdatıma koş...» Bir sessizlik. «Prens, prens, orada mısınız?» Prens orada değildi. Yalnız zavallı deve, boynu bükük geviş getirerek kahraman sahibini bekliyordu. Prens Grégory, aylardır aradığı fırsatı bulmuş, şişkin cüzdanı aldığı gibi kaçmıştı...

131

131 Bu feci ve maceralı gecenin sabahı kahramanımız uyanıp da, prensin ve cüzdanın bir daha gelmemek üzere hakikaten gitmiş olduğunu anlayınca insanlık namusundan ilk defa şüphelendi. Vahşi Cezayir'in ortasında hörgüçlü bir deve ve servet namına cebindeki birkaç kuruş bozuk para ile bırakılması onu değil insanlık namusu ve dostluk haysiyetinden, aslanların asaletinden bile soğutmuştu. Devesinin ayakları dibine çöken saf kahraman, Hazreti İsa'nın Zeytin Bahçesinde yaptığı gibi acı acı, hıçkırarak ağlamağa başladı. Türbenin kapısı önünde başı ellerinin içinde, belki, saatlerce böylece kaldı.

132

132 Olamazdı bu, bir insan böylesine aldatılamaz, aldanamazdı. Bir filozof gibi hıçkırarak bunları düşünürken, devesi de onun bacakları arasında parlayan tüfeğinin çelik namlusunu seyrediyordu. Derken, karşısındaki çalılık hısırdadı ve Tartaren, kendisinden on adım ötede muazzam bir aslanın belirdiğini dehşet ve hayretle gördü. Hayvan heybetli başını dikerek yürüyor ve bez parçaları ile dolu türbenin demir parmaklıklarını bile titreten müthiş homurtular salıyordu. Evet her şey titremiş, fakat hayret, yalnız Taraskonlu titrememişti. Tüfeğini omuzlayarak sıçradı.

(Devamı var)

O DA komşum hayatta hiçbir girdisi çıkmıyormuş, açık sözlü, saf bir sarışın gençti. Kristalografi tahsili yapıyordu... «Kristalografi» diye bir ilim dalı olduğunu daha önce hiç duymadığımdan, bu gencin karakteriyle «Kristalografi» arasında ne gibi bir bağlantı olduğunu kestiremeyeceğim pek.

Bir akşam odamda kitap okurken, komşumun odasından birtakım acıp seslerle karışık tepinmeler geldi kulağıma. Merak edip hemen yandaki odaya koştum. Kapıyı açıp içeri girince, gördüğüm manzara karşısında şaşırıp kaldım... Genç komşum kırmızı bir örtüye bürünmüş, başının üstüne de bir yastık koymuş çığlıklar atarak odanın ortasında zıplayıp duruyordu. Beni görünce birden durdu:

— Aman, dedi, fazla yaklaşmayın... Bana alıştı ama, sizi görünce korkar belki. Bütün yol boyunca ağlayıp durdu zaten... Susturuncaya kadar aklı karayı seçtim.

Şaşkınlığım bir kat daha artmıştı. — «Neden bahsediyorsunuz?» diye sordum merakla.

Eliyle divanın üzerini işaret edip: — «Bebekten...» diye cevap verdi. «Zavallı yavrucağı sokağa bırakmışlar... Görünce dayanamadım, alıp buraya getirdim.»

Divanın yastıkları arasında, kundaklı bir çocuk gözlerini açmış bakınıp duruyordu etrafına.

— «Çocuğu buraya getireceğinize polise teslim etseydiniz ya...»

Bu sözlerim delikanlıyı sinirlendirmişti. Bir yandan:

— «Neden polise teslim edecek misim, suçu ne yavrucağı?» diye çıkışırken, diğer bir yandan da kolumdan tutmuş, «Bakın, hele bir yakından bakın... ne kadar cana yakın...» diye divana doğru silirliliyordu beni.

Bizim bu çekişmemizden ürken bebek ise, kızarıp bozardıktan sonra, başladı avazı çıktığı kadar vıyıklamağa. Delikanlı telaşlanmıştı... Çocuğu susturmak için başında yastık, elleriyle birtakım acıp hareketler yaparak yeniden zıplamağa başladı... Zıpladı, zıpladı, zıpladı... Nihayet nefes nefese:

— «Bu iş böyle olmayacak...» dedi. «Anlaşılan karnı aç zavallının. Acaba ne vermeli?»

— «Ne mi vermeli?» diye güldüm. «Kundaktaki çocuğa ana sütünden başka ne verilebilir ki!..»

Saf saf yüzüme baktı: — «Peki ama, dedi, kim verecek bu sütü?»

Tam bu sırada kapı vurulmuş, içeri güzel bir kız girmişti. Genç kız başının ucuyla beni şöyle bir selamladıktan sonra, delikanlıya döndü:

— Alyoşa, dedi, sizden bir ders kitabı almıştım... Profes.. aaa, bu da ne?!

Alyoşa ellerini uğuşturarak: — «Küçüktük bir bebek...» diye cevap verdi. «Zavallı yavrucağı sokağın bir köşesine bırakmışlardı...»

Genç kız bebeği kucağına alıp bir müddet sevip okşadı, kundağını da düzelttikten sonra:

— «Neden ağlıyor acaba?» diye sordu.

— Ne bileyim ben... O kadar da iyi baktım ona... Karnı aç galiba...

— Açsa, niye bir çaresine bakmıyorsunuz?»

— Bakalım, bakalım ama nasıl?.. Bu gibi işlerde tecrübeli olan komşum, ana sütü tavsiye etti. Tavsiye etti ama, bu işi bizim becerememize imkân var mı, siz söyleyin!..

Bu arada Alyoşa'nın gözleri genç kızın körpe göğüslerine takılınca, sevinçle verinden fırladı:

— «Nataşa.. acaba.. siz..» diye kekeledi.

Bu sözlerden hiçbir şey anlamayan genç kız:

— «Efendim.. bir şey mi dediniz?» diye dönmüş hayretle Alyoşa'ya bakıyordu.

acemi çaylak

— Şey... Acaba biz öbür odaya geçsek de.. siz çocuğa.. süt verse-niz!..

Kulağının ucuna kadar kızaran Nataşa, öfkeyle:

— «Şakanın da bir haddi var...» diye bağırdı. «Sizden hiç beklemezdim bunu.»

— Ne var bunda kızacak canım?.. Çocuğun ana sütüne ihtiyacı var.. ben de sizi...

Genç kız ağlamaklı bir sesle:

— «Siz ya deli, yahut da çok terbiyesizsiniz!..» diye yüzünü elleriyle kapıyarak duvara doğru dönmüştü.

Alyoşa şaşırıp yüzüne bakıyordu.

— «N'olur siz söyleyin, dedi. Bunda kızacak bir şey var mı?»

Mendilimle alımda biriken terleri silikten sonra:

— «Gelin buraya...» diye delikanlıyı bir köşeye çekti. «Yaşınız kaç sizin?»

— Yirmi iki...

— Ne tahsili yapıyorsunuz?

— Kristalografi...

— Demek, bu genç kızın çocuğa meme verebileceğine inanıyorsunuz öyle mi?

— Tabii, ne var bunda?.. Ama kendi istemiyorsa, o başka!..

Bir gün ise Alyoşa:

— «Size bir şey sorabilir miyim?» diye paldır küldür odamdan içeri girdi.

Merakla:

— «Hayrola.. bir şey mi oldu?» diye sordum.

Derin bir nefes aldıktan sonra:

AVERÇENKODAN ÇEVİREN :
ERGİN ORTAÇ

— «Evet...» diye cevap verdi. «Sizi bir kadın öpse ne yaparsınız?»

— «Güzel bir kadın mı?» diye gülererek göz kırptım.

— Canım güzelliğine güzel ama, asıl mesele...

— «Tabii...» diye sözünü kestim. «Asıl mesele onu öpmekte!»

— «Ooo!..» diye yüzünü buruşturdu. «Hayır, öyle değil.. asıl mesele kadının evli oluştunda!..»

— Haaa.. kadını öperken kocası yakaladı demek!

— Ne münasebet canım... Bir ke-re ben kadını değil, kadın beni öp-tü.. ikincisi de, kocasının bundan hiç haberi yok.

— Eee, niye telaşlanıyorsunuz öyleyse?..

Çocuk gibi başını önüne bük-tü:

— «Başıma ilk defa böyle bir şey geliyor dal!..» dedi. «Ne yapacağımı bilemiyorum. Evlenmeye kalsam, kadın zaten evli. Sonra anlamadığım bir şey daha var.. nasıl oluyor da evli bir kadın yabancı bir er-keği öpebiliyor?..»

— Alyoşa!..
— Efendim?..
— Kuzum Alyoşa, şimdiye kadar hep neyle meşgul oldunuz?

— Kristalografi ile..
— Bırakın şu Kristalografiyi de, biraz Botanik, Anatomi filân oku-yun. Sizin...

— Size şaka gibi geliyor ama, be-nim hiç de hoşuma gitmedi bu hâ-dise.

— Nataşa ile aranız nasıl, barış-tınız değil mi?

Yüzü kızarak:

— «Evet...» diye cevap verdi. «Me-ğer ne aptalımışım!.. Nataşa her şeyi açıkladı da anladım.»

Bu konuşmamızdan birkaç gün sonra, bir sabah erkenden:

— «Leylâkların kokusu size tesir eder mi?» diye utanarak yanıma geldi.

Bu sihirli çiçeğin iç bayıltan kokusuna artık alışmış olduğumdan, kısaca:

— Çok hoşuma gider, dedim.

Alyoşa önüne bakarak:

— «Leylâklar olmasaydı, bu iş başıma gelmiyecekti...» diye mırıldandı. «Hakikaten bu sihirli çiçeğin kokusu insanın içini bayıltıyor!»

— Ne oldu?.. Bugün bir tuhaf-lığınız var!

— Parkın bir köşesinde oturmuş, Stalaktit'le Stalagmit arasındaki farkı anlatıyordum... Nasıl oldu bilmiyorum, sarılıp öptüm onu!

— Alyoşa, biraz sakın olun!.. An-lıyamadım, kimi öptünüz?..

Özür dileyip:

— «Nataşa'ya...» diye cevap verdi. «Çevremiz hep leyilâklarla doluydu... Birdenbire başımın döndüğünü his-settim.. kendimden geçip sarılıp öp-tüm onu.»

— «Eee!..» diye gülererek sordum. «Düğün ne zaman?»

— Gelecek ay... Fakat.. hemen nasıl anladınız?.. Biliyor musunuz, o da beni çok seviyor...

— Tabii, kalb kalbe karşıdır...

Sonra, hatırlıyor musunuz.. size Kristalografiyi bıraktın da biraz Botanik, Anatomi çalışın demiş-tim. Gördünüz mü?!.. Hele biraz da Zooloji ile Fizyoloji okusanız!..

Dalgın dalgın dışarıya baktı:

— «Yaa..» diye mırıldandı. «Ley-lâklar olmasaydı, beni sevdiğini öğrenmiyecektim!..»

Alyoşa tatlı hatırasına dalmış, pencereden bahçeyi seyrederken, ben de ona bakarak, «Ya, işte böy-le dostum!..» diye düşünüyordum kendi kendime... «Yeni bir hayat başlıyor artık... Şimdi kadınların neden öptüğünü.. Çocuğunun nasıl besleneceğini.. hattâ kadınların, ko-calarından başka erkekleri de öp-tüğünü görüp öğreneceksin. Haydi hayırlısı.. acemi çaylak!..»

Çeviren :
Ergin ORTAÇ

✱

Beyanname !

Fransa'da bir ilçeye yeni bir kaymakam gelmişti. Adam bir süre sonra şöyle bir beyanname yazıp kapıya astırdı:

(İlçemiz içinden geçen nehir-de birçok insan ve hayvan bo-ğulduğu görülmüştür. Bu suret-le hem nehir kirlenmekte, hem de can kaybı olmaktadır. Bun-dan sonra bu nehirde her kin, boğulacak olursa, derhal tevki-f edilip, hakkında muamele yapı-lacağı ilân olunur.)

Ertesi gün Kaymakama göm-leği giydirdiler: Buyurun tımar-haneyel..

— Bu karı delirmiş doktor, kendini Kleopatra sanıyor!

Milletler Gülüyor

Yıldız

Sahne kaabiliyeti tek kelimeyle mükemmel olan kadın yıldız, gençliğinde herhalde bu kadar çirkin değildi. O günlerden onda bir şey kalmıştı. Cazip, bilhassa erkekleri hayran eden, güzel bir yürüyüşü vardı.

Bir gün arkadaşına şöyle dert yanıyordu:

— Ne zaman sokağa çıksam, peşime bir sürü erkek takılıyor. Onları atlatabilmek için ne yapayım bilmiyorum?

— Kolayı var dedi arkadaşı, onlara doğru bir dönüver yeter!...

...

Para

Kadın galyordu. Tamdığı sor-du:

— Madam Lévy birisini mi kaybettiniz?

— Evet, Madam Bloch, kocam!

— Ne oldu da öldü? Asya gri-bine mi yakalandı yoksa?

— Hayır! Daha beter bir şey! Bizimki Romanın meşhur aşık-lar havuzunun önünden geçiyor-muş, tam o sırada birkaç Ame-rikalı turist oraya para atmış-lar...

— Düşünün, yirmi senedir yanımızda!..

Sır

Yüz yaşını geçmiş bir adam, uzun yaşamasını bekârlığa borçlu ol-duğunu söylüyor ve şöyle ilâve ediyordu:

— Evlilik sadece kadınlara yarar. Erkekler bundan mümkün mer-tebe kaçınmalıdırlar!...

Bonservis

Şirketin müdürü, satıcı nam-zetlerinden biriyle konuşuyordu:

— Sizi işe almak isterdim ama, mamullerimizi tanıtıp sat-mak kaabiliyet meselesidir. Sa-nıldığı kadar da kolay değildir!

— Mösyö, dedi namzet, size bir olay anlatayım kararımızı sonra verin. Dört senedenberi, karımı, haftada iki defa, ayağı-nı kıran arkadaşımı ziyarete git-tiğime iknâ ediyorum!...

Havyar

Sonradan görme zenginlerden biri Newyork'un en lüks lokan-tasına gider. Metrdoteli çağırır..

— Lokantada en pahalı ne var-sa ondan yemek istiyorum! der.

— Havyar mı istiyorsunuz!

— Havyar! Bu ismi hiç duyma-mıştım. Nedir?

— Mersin balığının yumurtası!

— Mersin balığı yumurtası ha! Öyleyse bana iki porsiyon om-let yapiverin!...

Mektup

Postacı Paddy'nin eline bir mektup sıkıştırdı: Paddy zarfı yırttı içinden katlanmış bembeyaz bir kâğıt çıkınca etrafındaki-lere vaziyeti izah etti:

— Kardeşimden geliyor, ara-mız açık da!...

Ucuz Kitap Kampanyası Açıyoruz!

Akbaba Yayınevi, kitap mevsimi sonu dolayısıyla bütün yayınlarında büyük fiyat indirimi yapıyor...

Sayın Okurlarımıza:

Akbaba yayınevi bugüne kadar iki çeşit kitap yayınlamıştır: Telif eserler, tercüme polis romanları...

Telif eserlerimizin hemen hepsi, satışa çıkar çıkmaz tükenmiş, ikinci, üçün-cü baskıları yapılmıştır.

Tercüme polis romanları ise, dünya edebiyatına mal olmuş binlerce roman arasından titizlikle seçilmiş, yabancı dil-lerin en güzel en heyecanlı, aşk, macera ve polis romanları...

Hepsi en iyi kâğıda basılmış, karton kapaklı, beş renkli kuşe gömlekler için-de olan bu kitaplar, tertemiz, iplik di-kişlidir.

Akbaba Yayınevi, bu kitapları, siparişler kupon karşılığı yapılmak şartı ile, Temmuz sonuna kadar, iki ay için, büyük ucuzlukla satışa çı-karıyor.

Kitap isimlerini, eski ve yeni fiyatları ile bildiriyoruz:

Yusuf Ziya Ortaç'ın Kitapları:

ADI	ESKİ FİYAT	YENİ FİYAT
Portreler	7.50	5.00 Lira
Göç	5.00	3.00 »
İsmet İnönü	5.00	3.00 »
Gün Doğmadan	5.00	3.00 »
Bir Rüzgâr Esti	5.00	3.00 »

Orhan Seyfi Orhon'un şiirleri:

Gönülden Sesler	7.50	5.00 Lira
Kervan	5.00	3.00 »

William Saroyan'ın romanı:

Eski bir Türk vatandaşı olan Amerika'lı yazar William Saroyan'ın bu güzel eseri, dili-mize, Zeyyat Selimoğlu'nun kalemi ile çev-rilmiştir. Renkli, kuşe bir gömlek içinde sa-tışa çıkan bu orijinal romanın eski fiyatı 3.00 lira, yeni fiyatı 2.00 liradır.

Polis ve Aşk Romanları:

Akbaba Yayınevi, dünyanın en ünlü yazarlarından çevirttiği polis ve aşk ro-manlarının fiyatlarında % 50 indirim yap-maktadır. Beşer lira olan bu kitaplar, Temmuz sonuna kadar ikişer buçuk li-radır.

ADI	ESKİ FİYAT	YENİ FİYAT
Kör Şeytan	5.00	2.50 Lira
Gel Evlenelim	5.00	2.50 »
Vahşi Gelin	5.00	2.50 »
Şüphe	5.00	2.50 »
Gölgeli Yollar	5.00	2.50 »
Kara Dul	5.00	2.50 »
Milyoner Kızlar	5.00	2.50 »
Kanlı Eldiven	5.00	2.50 »

Sipariş karşılığı pul kabul edil-mez. Kitap bedellerinin posta, ya-hut banka havalesi olarak gönderil-mesini rica ederiz.

AKBABA

Ucuz kitap kuponu

(AK—112)

—ALLAH VERE DE MERASİM SONA ERMEDEN HADEMELER YETİŞSE...

-HEMŞİİRANIM, ÖNCE KENDİNİ KÖSTEBEK ŞANAN HASTAYI ALIN İÇERİYE...

AMELİYATTAN SONRA GECEYİ BENİMLE GEÇİRİR MİSİN SEHERİM?

-SÖYLE ULAN, BİZ OLMA-
SAK NE İŞ YAPARDIN SEN?

Her eve
lüzumlu bir kitap:

Yapı ve Kredi
BANKASI'nın
bir kültür hizmetidir.

Şubelerimizden temin
edilebilir.

427

(Reklam: 2015—115)

YAPI VE KREDİ BANKASI

20. yıl
Kültür ve San'at Hizmetleri
Serisinden
SERİLER

11.

Eski Türk Motifleriyle
Yeni Kumaş Desenleri
21-31 Mayıs

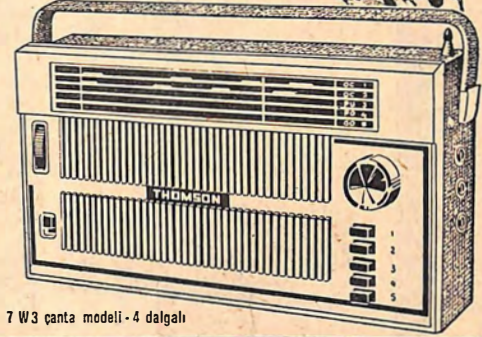
433

Yapı ve Kredi Bankasının Galatasaraydaki yeni binasının san'at galerisinde

(Reklam: 2014—113)

TRANSİSTORLU
RADYOLARIN
ŞAHI...

7 W3 çanta modeli - 4 dalgalı

THOMSON

RT 245 modeli - 3 dalgalı
lüks ağız mobilyalı

...sayesinde
memleketimizde yapılan
bütün radyo yayınlarını
NET ve GÜR sesle,
en iyi şekilde
dinliyebilirsiniz

- Sesi son derece kuvvetlidir
- 8 transistörün vazifesini gören
7 transistördür
- Fiyatı uygundur

Genel Distribütör:

BEKO TİCARET A.Ş.
Beyoğlu, İstiklal Caddesi 349,
Tel. 49 35 00

(Yeni Ajans: 2105—116)

Akbaba

PEK YAKINDA
DEMİR PERDE
SAYISI

(AK—117)

YENİ ÇIKTI

İKİNCİ CİLT

KÜLTÜR KİTAPÇI
Ankara Cad. 62, İstanbul

(AK—114)

Aklın

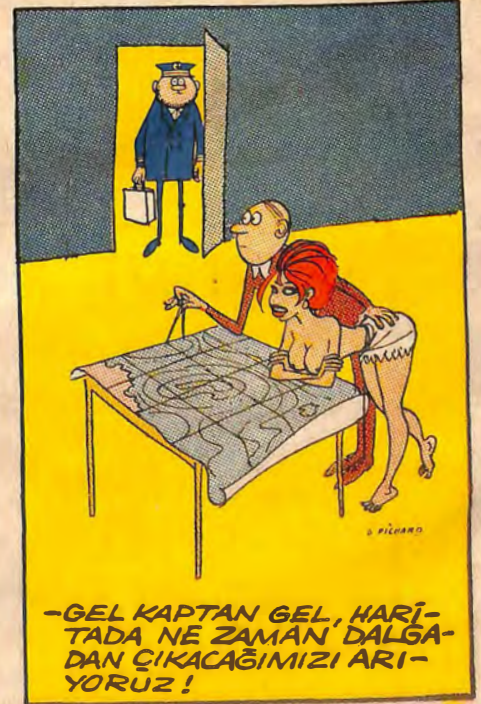
-GÖRECEKSİN, KIZIMLA EVLENİNCE, ÜÇÜMÜZ
NE KADAR MESUT OLACAĞIZ!

-İYİKTİ SENİNLE GELDİM,
YOKSA ŞU KARATAVUĞU
AVLAMAYA KALKARDIN!...

-YEDİ NUMARADAKİ GEN-
ÇİN KAHVALTISI!

-GEL KAPTAN GEL, HARİ-
TADA NE ZAMAN DALGA-
DAN ÇIKACAĞIMIZI ARI-
YORUZ!